

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta štev. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Neodvisni slovenski kmečki kandidatje

katerih kandidature bo z vsemi močmi podpirala narodna stranka, so doslej:

1. Za volilni okraj Brežice-Sevnica-Laško

Ferdinand Roš,

kmetovalec v Hrastniku in župan trboveljski;

2. Za volilni okraj Celje-Vransko

Fran Roblek,

kmetovalec v Žalcu;

3. Za volilni okraj Gornjigrad-Šoštanj-Slovenjigradec-Marenberk

Vinko Ježovnik,

kmetovalec v Velenju in načelnik šoštanjskega okrajnega odbora;

4. Za volilni okraj Maribor desni breg-Slov. Bistrica-Konjice

Viktor Glaser,

kmetovalec in lesotržec na Smolniku p. Rušah.

Kmetje! Iz Vaše srede se izbrani moške, Vaši sotrpini so, Vaše težnje in potrebe poznajo iz lastnihkušenj! Delajte vsi nato, da slovenski kmetje kakor en mož stoje za njimi! Zmaga svobodne kmečke in narodne misli nam bodi vzor!

Narodna stranka in kmečka zveza.

Pred 4 meseci smo na tem mestu objavili sestavek s tem naslovom. Po 4 mesecih se vrnemo k istemu predmetu v zelo izpremenjenih razmerah.

Dr. Korošec je izjavil v Mariboru na skupnem shodu takozvanih zaupnikov dne 7. svečana, ko še o kmečki zvezi ni bilo drugzega videti ali slišati nego ustanovni shod, da njegova kmečka zveza noče z nikomur nič imeti in nikogar ne upoštevati, kdor ni v zvezi. Malo tednov poprej je pa dr. Korošec zavrnil člane narodne stranke, ki so prijavili svoj pristop k kmečki zvezi. Ko je bil 3. sušca sklican takozvani osrednji volilni odbor, dr. Korošca z njegovo kmečko zvezo ni bilo k seji, ampak je že jadral samostojno kot samovladar po spodnještajerskih poljanah. Danes pa imamo pred seboj že osebe bodočih dr. Koroševih zastopnikov Spodnje Štajerske: dr. Korošec, dr. Povalej, dr. Ploj, dr. Benkovič, Robič, Roškar, Pišek. Preskušajmo to družbo nekoliko in presodimo, kaj ima slovenski narod od iste pričakovati. Primerjajmo pa tudi takozvano kmečko zvezo z narodno stranko.

Narodna stranka je izpeljala svojo organizacijo do vseh podrobnosti. Okrajni odbori stranke redno zborujejo. V vrstah stranke vlada lepa složnost in navdušenje, ki je možno le, kjer se deluje za dobro stvar. Stranka izvršuje svoj načrt z velikimi, občudovanja vrednimi žrtvami, od dne do dne pridobiva nove sotrudnike. Vsi pa delujejo brez ozirov na lastne koristi. Nikdo izmed vodij stranke se ne puli za poslanstvo, ampak celotna stranka deluje navdušeno za neodvisne kandidate, ktere si je narod sam izbral v nadi, da v njih temelji srečnejša bodočnost ljudstva.

Kaj pa dr. Korošec ali „njegova“ kmečka zveza?

Kmetje, v nedeljo 7. aprila v Mestinje k Smehu!

S svojo svobodno voljo si hoče slovensko kmečko ljudstvo tudi v rogaško-šmarsko-kozjanskem okraju izbrati svojega kmečkega kandidata za državni zbor nasproti dr. Korošču, ki ga je temu okraju vsilila laži-kmečka zveza. Mogočno se je razlil tok zdravega gibanja kmečke neodvisnosti tudi po tem volilnem okraju in na vseh koncih in krajih vre proti politični komandi dr. Korošca in njegovih pandurjev. — Kmetje iz rogaškega, šmarskega in kozjanskega okraja! Stotine in stotine kmečkih ust naj mogočno zaorijo dne 7. aprila v Mestinjah: Mi kmetje hočemo moža-domačina, mi hočemo kmetovalca iz svoje srede za poslanca. Siti smo jerobstva, otresti se hočemo verig politične komande, biti hočemo v političnem življenju svobodni in enakopravni! Svobodna kmečka volja, na dan

Ta stranka životari doslej samo ob svojem blestečem imenu. Organizacija iste še danes ni izpeljana. Okrajni odbori so večinoma le na papirju. Odborniki nimajo jasnih vzorov, za ktere bi delovali. V stranki pa tudi ni nikake enotnosti v načelih in ni složnosti med vodilnimi osebami, kar pomeni za kmečko zvezo kal smrti, ktero zasluži. Kakšni vzori naj tudi družijo dvornega svetnika dr. Ploja s kmetom Piškom, ali Robiča z odvetnikom dr. Benkovičem ali finančnega uradnika dr. Povaleja s kmetom Roškarjem ali dr. Korošcem? O dr. Korošču se je eden izmed tu imenovanih še komaj pred mesecem dni izrazil, da ne pozna podležjšega človeka nego dr. Korošca. Dr. Povalej je še pred malo tedni zmerjal čez dr. Korošca in druge „klerikalce“. Ploja in Robiča je dr. Korošec še pred malo tedni hotel kratkomalo obglaviti in jih je sprejel kot kandidata le vsled pritiska deželnih poslancev. Kako malo je zaupal Ploju, je razvidno iz dejstva, da si je v istem času za Plojev mandat priskrbel dva namestnika sodnika dr. Preskarja in kmeta Kovačeca. Kaka sloga vlada med Roškarjem in njegovimi poslanskimi tovariši, sodimo lahko, ako upoštevamo, da je Roškarju še 7. svečana njegov poslanski tovariš v obraz zabrusil, da je le „Paradebauer“. Ali je pri teh razmerah možno požrtvovalno in navdušeno skupno delo? Ob prvi priliki bode se Ploj maščeval nad dr. Korošcem, kateri mu je toliko težav delal. Ravno tako bo dr. Korošca Robič pisano gledal, ker ga je pregnal iz domačega okraja. Dr. Povalej išče le osebne koristi, napredovanje v službi, in je še pred kratkim izjavil, da proda posestvo in se preseli na Koroško. Dr. Benkovič boče s svojo strastjo kmalu dosegel, da se skrči krog pristašev kmečke zveze. Iz vsega je razvidno, da je kmečka zveza zavarovalna družba za poslanske mandate možem, katerih bi narod iz prostega nagiba nikdar več ne volil. Toda zgodovina kaže, da so klaverno propadle vse politične stranke, katerih ne vežejo skupne ideje in skupni vzori, pri katerih voditelji niso nesebični in složni bojovníki za skupen cilj. Kmečka zveza nima prav nič kmečkega na sebi. Kmečka zveza ima z osebami voditeljev smrtni pečat že na čelo vtisnen. Narod s propadom laži-kmečke zveze nič ne izgubi. Poslanski kandidati kmečke zveze niso nenadomestljivi.

In narod?

Narod kjub pritisku od dne do dne svobodneje diha. Nezaupanje nasproti dosedanjim voditeljem je od dne do dne večje. Skoro v vseh okrajih si je narod postavil že neodvisne kmečke narodne kandidate. Gotovo je, da bi najmanj v 4 okrajih, če bi se volitve danes vršile, prodrli ne-

odvisni kandidatje. Kako bode agitacija položaj izpremenila, ne more nikdo niti približno vedeti. Na vsak način bode se nezaupanje nasproti dosedanjemu vladanju izkazalo na dan volitev v velikih številnih glasov, ktere bodo dosegli neodvisni kandidati. To bode pa le sreča za štajerske Slovence, kajti poslanci, z velikim nezaupanjem obremenjeni, bodo siljeni ljudstvu se bližati, in le v tem tiči pogoj za napredek. Narodna stranka bode z veseljem podpirala neodvisne kandidate in trdno upamo, da bodo vsaj nekteri prodrli. Pomislek, da niso odvetniki ali dvorni svetniki, ne obvelja. Da so le značaji in splošno sposobni. Ako bodo se naslanjali na obstoječe politične organizacije, bodo lahko več storili nego dosedanji učeni „gospodje“ poslanci.

Kmečka zveza umira, neodvisnost pride do veljave, narodna stranka bode pa skrbela, da se ta položaj izkoristi le v napredek naroda.

Iz političnega sveta.

Cesar odstopi?

Dunajski listi prinašajo čudno vest, da se namerava cesar Franc Jožef ob svoji šestdesetletnici vladanja odpovedati prestolu. Njegov naslednik pa bi ne bil nadvojvoda Fran Ferdinand, ampak najstarejši sin pokojnega nadvojvode Otona, ki ga je dal cesar namenoma za to vzgojiti. Istočasno izda cesar določbe izvanredne važnosti in dalekosežnega pomena.

Kmečko gibanje v Sremu.

V Sremu na Hrvaškem se je začelo med kmečkim delavstvom neko gibanje, ki je baje podobno gibanju na Rumunskem. Upati je, da se narodni hrvatski vladi posreči z razumnim postopanjem napraviti mir v deželi.

Špansko.

Državni zbor je s kraljevim ukazom razpuščen in so razpisane nove volitve na 21. t. m.

Kmečki punt na Rumunskem

je začel pojemat. Vlada je izdala v kraljevem imenu oklic na narod. Odpravi se davek na vino, zemljiški davek se preuredi v prilog malim kmetom. Državna posestva in posestva dobrodelnih zavodov se bodo upravljala ali v lastni režiji, ali pa se dajo kmetom naravnost v najem, ne več židovskim izkoriščevalcem. Najemnina kmetom se zniža. Se marsikaj drugega obljublja. To je kmete nekoliko pemirilo, dasi jih je brezobzirno nastopanje vojaštva skrajno razljutilo. Bitke med kmeti in vojaštvom so bile v nekaterih krajih narav-

Somišljeniki! „Narodni List“ naj roma od soseda do soseda!

nost grozne. Tako poročajo listi o neki bitki: Kmetje so se utrdili na holmu Crevedija. Najprvo je utrjene kmetijske pozicije v četah naskočila pehota, ki je pa bila z velikimi izgubami odbita. V boju je padel 1 major. Kmetje so se borili kakor levi, da ni moglo vojaštvo ničesar opraviti proti njim. Tudi ženske so se udeležile boja. V boju mož proti možu je tudi vojaštvo podleglo. Zato je stopila v akcijo artilerija, ki je iz šestih topov sipala karteče na upornike. Posledice artilerijskega napada so bile grozne. Cele vrste kmetijske armade so bile mahoma uničene in v najkrajšem času so bili pobiti skoro vsi kmetje do zadnjega. A tudi vojska ima ogromne izgube. — Punt je povzročil nad 300 milijonov škode. — Kralja so poročila tako razburila, da je obolel. Ko je izvedel o krvavi bitki pri Stanescu, je omedlel in se zbudil iz omedlevice šele čez eno uro. Poročila pravijo, da je gibanje presseglo tudi že na Avstrijsko v Bukovino.

Nove postave na Hrvaškem.

Hrvatski sabor ali deželni zbor je v svojem zadnjem zasedanju sklenil več novih postav, katere bodo silno blagodejno uplivalo na razvoj političnih razmer na Hrvaškem. In to je veselo znamenje, ker jasno je vsakomur, da od kričanja in razbijanja v zakonodajnih zastopstvih nima narod ničesar, ampak samo od dobrih postav. — V narodnem oziru je važna postava, da sme odslej vsako mesto na Hrvaškem imeti samo eno službeno ime, katero določi vlada. Tako se ne bodo po Hrvaškem več šopirila v službenih spisih razna madžarska, ampak pristna domača hrvaška imena. — Važna je za javno življenje na Hrvaškem nova tiskovna postava, s katero se — dasi še ni taka, kakor je želeti — vendar neizmerno olajša delo časopisja. Kdor je hotel dozdej na Hrvaškem izdajati list, je moral položiti par tisoč kron kavcije. Sedaj to odpade. Tudi zapleniti ne bo mogel državni pravdnik časopisa za vsako malenkost, ampak bo moral vzroke vsake zaplembe odslej dokazati pred porotniki.

Dopisi.

Laški trg. (Narodni živelj!) Pri nas se nahajajo razna društva, od katerih je posebno imenovanja vredno bralno društvo s svojimi podseki petja in tamburanja. Toda kdor hoče slišati kaj o delovanju tega društva in njegovih odsekov, mora pač ušesa napeti, da vjame kakšen glas, da to društvo s svojimi odseki sploh živi.

Kdor pride v Laško ali samo na pogled ali za delj časa, mora reči, da pri nas napredka ni. Pa ne, da bi manjkalo delavnih močij, o teh je dovolj! Ali lenoba, ta se jim je vsedla za vrat ter jih tlačí k tlom in davi, da si niti dihata ne upajo, še manj pa, da bi kaj storili za narodni blagor, za svojo tužno slovensko mater! Niti za svojo lastno korist se nekateri ne brigajo, da bi se pa pokazali narodne delavce, to pa gre čez njihove „moči“! Res žalostna nam majka!

Po vsej Slovenski oživilo se je narodno napredno gibanje, le ubogi Laški trg še spi!

Laški Slovenci, kje ste?

Živijo osebe, ki se še mnogo trudijo in ubijajo s svojimi slabotnimi močmi, kajti malo jih je. Če prigovarjajo k delu, kdo jih posluša, ko pa niso višjih 10.000. Najdeš tukaj tudi ljudi, ki imajo narodno delo in napredek vedno le na jeziku, ne da bi kaj storili, temveč se le bijejo ob svoja narodnočuteča prsa, misleč: „S tem smo domovino rešili!“ Da so kaj ali bodo kaj storili, o tem se ne ve!

V posebni oddelek pa spada takozvana „stara stranka“, ljudje tiste vrste, ki jim ni ničesar mar. Njih število ni sicer veliko, ali v njem so take moči, da ko bi hoteli delati, bi bil že davno Laški trg v slovenskih rokah!

Ako si ogledamo te ljudi od blizu, najdemo med njimi take, ki so pravzaprav na kvar slovenski stvari. Ti celo drugim branijo, da bi kaj delali, ter odvrtaajo od dela ljudi, ki bi morda še kaj storili. Prištevajo se sicer še Slovencem — namreč sami —, ali njihovem jeziku dopada bolj preblazena nemščina in le redkokedaj je slišati iz njihovih ust slovensko besedo. Ali jih je sram maternega jezika!?

To je torej delni obris slovenskega življa v Laškem trgu v vsej svoji velikosti, delavnosti — mlacnosti in zaspanosti. Govorili bomo jasneje, ako se razmere ne spremenijo in se ti gospodje ne bodo oživelili! Njih sveta dolžnost je, da delajo v prid Slovenstvu, da zastavijo svoje moči povsod,

kjer je treba narodnih braniteljev nasproti nemškemu navalu!

Ako jih kmalu ne najdemo na braniku, zapele bodo druge strune! Od Slovenca, brata živite, zakaj bi pa tudi ne delovali za njega!?

Umazanega perila je dovolj in čas je, da se opere, zatorej prihodnjič več!

Domačin iz okolice.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. Zanimivo je poslušati razgovore, ki se vrše med našimi kmeti, ki so bili na zaupnem shodu v Celju. Več kot polovica kmetov je zelo razburjena nad kandidatom dr. Povalejem. Znano je vsem šentjurskim občinskimi odbornikom, kako je postopal dr. Povalej lansko jesen v občinski pisarni pri odborovi seji, čeravno ni imel nič tam opraviti, ker se v odboru ni. Zahteval je, naj bi se ločila občina Sv. Primož od sedajne okoliške občine, in tako postala samostojna občina. Obljubil je tudi, ako odbor ne dovoli te ločitve, da se bode že na pripravnem mestu to storilo. Dr. Povalej je že takrat vedel, da bode kandidiran in si je že domišljeval poslansko — čast. Daroval je tudi na ta namen „Katoliškemu bralnemu društvu“ 10 kron, da bi ga toplo priporočalo. Mi pa mislimo, da mu bo to prav malo pomagalo. In volimo naj dr. Povaleja za poslanca, da bi nam potem raztrgal našo lepo Št. Jurško okolico? Tega nikakor ne storimo — še manj pa pripustimo, ker bi to bilo proti naši volji. Zatorej proč z dr. Povalejem. Naš kandidat je edino le kmet Franc Roblek, kateri se bode v resnici potegoval za naš kmečki stan.

Ravno zadnji čas so se nam kmetom odprle oči, in smo spoznali, katera stranka je prava. Najprej si oglejmo Gospodarjevo stranko, kako napada naše šentjurske kmete in kmečke sinove, in s tem že dovolj kaže, kakšna prijateljica je kmečkega stanu. Poglejmo si te kmečke fante, ali so na to kaj odgovarjali? Odgovarjali bi bili lahko, ako bi le hoteli. In sedaj se še ozrimo na narodno stranko; še nikdar nismo pri njej slišali, še manj pa čitali kaj čez kmete in kmečke mladeniče. Pri tem opazovanju smo sprevideli, katera stranka res hoče nam kmetom pomagati in na to smo se tudi odločili. Kmetje, bodimo vendar pametni in ne dajmo se več za orožje rabiti pri Gospodarjevi stranki. Ogorčeni smo čitali v „Narodnem listu“ št. 12., da je večina šentjurskih kmetov za dr. Povaleja. Vsem volilcem v vednost, da nas šentjurčanov ni še polovica bila zadovoljna z dr. Povalejem. In kdor ga dobro pozna, ga gotovo ne bode volil, akoravno se je začel zelo laskavo obnašati proti nam kmetom. Radovedni smo, koliko kalinov bo šlo dr. Povaleju na limance.

Več šentjurskih kmetov.

Dramlje. Komaj šest tednov je minulo, odkar je župnik Ogrizek iz Črešnice k nam prišel, pa mu že volitve take skrbi delajo, da mu pač za dolžnosti menda še malo časa ostane. Tudi na cvetno nedeljo, ko se je volilni shod za Št. Jur in Dramlje vršil, imel je naš župnik toliko opravka, kakor da bi to ravno njega najbolj zadevalo. Mislimo, da bi se že tudi brez njegovega truda storilo, župnik pa se naj raji svoje službe zvesto drži, to bo boljše za njega in mu bo več koristilo. Toliko za prvokrat. Več posestnikov.

Iz Gočove. Kakor težka jesenska megla, leži neka bol nad nami slovenskimi kmeti. Marsikoga tare skrb, kako bo sebe in svojo obitelj preskrbel, ter gleda obupno bodočnosti v obraz. Ne ve, kam bi se obrnil, komu bi zaupal, kajti skoz dolgo vrsto let postal je slovenski kmet vsled mnogovrstnih prevar skrajno nezaupen. Njegovi privilegirani „voditelji“ so ga le za nos vodili skozi leta in leta, sebi za trdna tla in za svoj lastni obstanek skreblji, kmeta pa pustili na cedilu.

Tako je slovenski kmet nekako otrpnil ter misli, da se res njegov že skrajno obupni položaj ne da izboljšati. Pa saj na to dosedaj tudi ni bilo upati, ker kakor že omenjeno, se ni skoro nihče zanj brigal, kvečjemu so mu tupatam kako obrano kost tje vrgli, češ — moti se na njej, med tem ko se mi pri bogato obloženi mizi mastimo. Kot pesek v oči pa so mu prirejali shode ter so na njih poročali razni poslanci kot dr. Korosec i. dr., kako ne morejo ničesar doseči in izposlovati za teptani kmečki stan, ker nimajo večine, da je duhovnikom in veri vse nasprotno itd. In res, slovenski kmet jim je verjel. A bog varuj, da bi bil kdo na kakšnem shodu odločno zastopil in javno povedal svoje ter večine zborovalcev mnenje, kako so vendar poslanci dragih narodov dosegli to in to, kako so se plače duhovnikom že tretjkrat povišale (a njim je po njihovem last-

nem prepričanju vse sovražno!) kako so se sprejeli razni drugi predlogi, ne ravno koristni kmečkim davkoplačevalcem; vsakega takega bi naslikali po časnikih, shodih in drugod kot največjega liberalca, brezverca, pripravili bi ga ob ves ugled, lagali bi, da je veri in duhovnikom nasproten, poslužili bi se vseh sredstev mu škodovati v političnem in zasebnem življenju. Ti ljudje ne marajo razločiti vere od politike ter pripoznati, da smo si v politiki vsi stanovi jednaki. Vedite torej, da to spoznava že večina, ter da slovenski kmet tudi začena dobivati svoje prepričanje in svojo sodbo. Ali dosedaj še tega prepričanja ni mogel javno povedati, ker ni imel ne stranke ne lista, kjer bi lahko svoje težnje brez skrbi razmotrival.

Pa hvala bogu našli so se ljudje, katerim je res na tem ležeče, da pomagajo ljudstvu; vstala je narodna stranka kot proizvod razmer; ona nas noče še nadalje s praznimi frazami pitati, ampak odločno nas zastopati in neustrašno bojevati se za naše koristi, ter nam pomagati iz nazadnjaških mrež. Oklenimo se je z vneto, delujmo neustrašno za njeno glasilo „Narodni list“. Le tedaj nam je zasigurana boljša bodočnost, ako se bomo združeni bojevali za svoje koristi in se strogo držali svojega programa. Proč torej s spornimi nazadnjaštva, ter z odločnim in jasnim nastopom pokažimo, da se zavedamo svojih pravic ter v bodočnosti nočemo igrati vlogo hlapcev v političnem življenju. Vi pa, mogočni gospodje voditelji, doli s krinko političnih lumparij, in če hočete javno nastopati v političnem življenju, svobodno! A to ne gre, da bi se vsi drugi stanovi morali pokoriti vašim poveljem, ali pa morda celo lastno prepričanje prodati vam na ljubo. V politiki ni nihče nezmojljiv. Zato pa je treba sodelovanja vseh. Vsakdo v javnost s svojim prepričanjem!

Slavno uredništvo Narodnega lista pa prosim, da bi tudi zanj radevolje sprejemalo dopise, katere piše željava kmečka roka. Neustrašno budite rojake k skupnemu delu proti našim nasprotnikom, ker v združenju je moč, in združeni bomo premagali vse ovire in se postavili na zdravo gospodarsko stališče, ter si priborili boljšo bodočnost.

J. P.

Iz ormoškega okraja. Deželni odbor štajerski premestil je vinarskega inštruktorja Al. Ašiča iz Ormoža v Šmarje, ker ta ni ugajal nekaterim ormoškim Nemcem in — čujte! — ker je na vinskem sejmu v Ormožu v prisotnosti vinarškega komisarja Stiglerja z nekim vinogradnikom slovenski govoril. Zadeva je tedaj politična in kot tako si jo hočemo nekoliko ogledati.

Slovenski del Štajerske peča se živinorejo in le malo okrajev nemškega Štajerja goji trto, pa vendar sede pri deželni vladi na višjih mestih ali Nemci, ali pa kar je še huje, zagrizeni posilni Nemci, kateri naše sinove Slovence tam nameščene iz dna svoje črne duše sovražijo, ter vsako nedolžno neznanost malenkost porabijo v sumničenje.

Tako se je zgodilo tudi z Ašičem. Stigler, zagrizeni sovražnik vsega, kar je slovensko, odgrizel je tudi tega poštenega, delavnega in uljudnega moža našemu okraju.

Cela zadeva je značilna iz dveh vzrokov.

Deželni odbor je s premestitvijo jasno pokazal, da mu ni mar slovenskih vinogradnikov (19.000 Slovencev) v okraju, on se je oziral le na 600 Nemcev, katerim na ljubo — in niti tem ne vsem — je premestil Ašiča, akoravno so vse občine in vsi zastopi okraja prosili, da se popusti na mestu.

V drugem oziru pa je deželni odbor s premestitvijo potrdil — kar že dolgo vemo, — da je odločen sovražnik slovenskega jezika, ker je glavni vzrok premeščanja, da je Ašič vpričo Stiglerja slovenski govoril.

To hudo žalitev nam milega slovenskega jezika in preziranje slovenske večine prebivalstva v okraju ovenčal je deželni odbor še z dopisom od 21. febr. t. l. št. 7691/II. 887., s katerim tirja od županstev v okraju, da novodošlemu vinarškemu inštruktorju nudijo „dalekosežne“ podpore. Mirno misleči, bi imenovali ta čin štaj. dež. odbora dalekosežno predznost, s katero sili slovenske občine, da podpirajo moža, katerega je isti nemški manjšini v okraju namestil.

Slovenski poslanci naj povejo deželnemu odboru, d. nervozni Stigler ni več za delo, naj se s sposobno močjo nadomesti!

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo dne 24. t. m. vršilo se je pri nas poučno predavanje o hmeljarstvu. Kot predavatelj je nastopil vrli

tajnik hmeljarskega društva v Žalcu, g. Ant. Petriček. Šolski prostori so bili v pravem pomenu besede nabito polni. Naš kmet se dobro zaveda, kaj je njemu hmelj; brez istega bi se našim Savinčanom godilo slabo in bi ravno tako zdihovali pod pezo dolgov, kakor kmetje v drugih krajih. Ta kos kruha si kmetje ne damo iz lepa vzeti, marveč skrbeti hočemo, da se še poveča. V tem smislu je govoril tudi g. Petriček in z dobro utemeljenimi dokazi branil hmeljarsko društvo v Žalcu.

Njegova izvajanja o pomenu zatiranja divjega hmelja so bila praktično razjasnjena z oplojenjem, katero toliko učinkuje na kakovost pridelka. Prav tako poljudno je obrazložil g. predavatelj hranitev rastlin z ozirom na uporabo in vrednost domačih in umetnih gnojil. Tako domače in vsem lahko umljivo še doslej kmetom ni nihče govoril o gojenju hmelja, zato pa so bile tudi ves čas oči vseh nepremično nanj obrnjene in so se navzoči zaupljivo obračali nanj s vprašanji. Zahvala iz prostih kmečkih ust naj bo največje zadoščenje za njegovo požrtvovalnost!

G. Južna je vabil navzoče k pristopu k temu prekorsnemu društvu. Nazadnje se je še sklenilo zanaprej priskrbeti originalne telegrame in Nürnberga, da bo vsakdo obveščen o dnevnih hmeljevih cenah.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. Župnik Valentin Mikuš se močno jezi nad vsakim, kateri je naročnik „Nar. Lista“ in ki ne bo hotel pri prihodnjih državnozbornih volitvah voliti dr. Povaleja. Evo vam dokaza: Vsako leto bila je navada, da sta šla na veliko soboto gg. župnik in kaplan po okolici v navadne poštene hiše blagoslavljat velikonočne jedi. Ena teh poštenih hiš je bila tudi, kar se že stari ljudje spominjajo, hiša cestnega Jožeka za to odločena; ker je pa cestni Jožek naročnik „Nar. Lista“, in se ne da ukloniti župnikovi volji, da bi dr. Povaleja volil, župnik letos iz samega sovraštva ni hotel iti v njegovo hišo blagoslavljat velikonočnih jedi. Cestni Jožek je neodvisen veleposestnik, kakor ga poznamo neomadeževan, odločen in značajan mož, se pa ne pusti od g. župnika komandirati, kateri list naj bere iz koga naj voli za poslanca.

Iz Trbovelj. Gada si je redil na prsih naš velespoštovani g. župan Roš, kakor se splošno govori. Zvedel smo iz več zanesljivih strani, da je ob izvolitvi načelnik našega mladega kmečkega bralnega društva ravno g. Roš sam predlagal načelnikom kaplana Lončariča, da bi imeli Trboveljci enkrat za vselej mir pred njegovo vsiljivostjo. A kakšna hvaležnost! Ko je potem nekaj mož, kateri se mu niso zdeli dovolj zanesljivi za njegove spletke, pometal prav zahrbtno iz odbora bralnega društva (g. župana seveda tudi), sedaj je ta „častivredni“ mož sklical v imenu ravno tistega bralnega društva — ne da bi zato vprašal vse odbornike — političen shod, kjer bi se moralo udrihati po g. Rošu; poklical je v to hinavsko svrhu samega generala dr. Korošca in njegovega oprodo dr. Benkoviča v Trbovlje. A, za prvokrat se je ta blaga gospoda krepko opekla, ker ni računala z zavednimi Trboveljci, ampak z nekaterimi daleč za naprednostjo v zadnjaštvu stoječimi reveži. Bilo je burno, kaj ne, g. Benkovič in Korošec? Toda Trbovlje so Trbovlje, imajo svoje navade in običaje, kakor jih v državnem zboru vsaki dan vidimo. samo, da pri nas še niso leteli stoli, pulti in tintniki, za kar se zahvalite le trezni večini zborovalcev (tisto se že ve, kje je bila večina — potem sami sklepajte) česar pa sedaj v svojem pravico-ljubnem „Gospodarju“ ne priznavate sebi v sramoto. Trboveljci so tako dobri ljudje, da je nekdo celo Benkoviču ponujal denar za vožnji listek nazaj v Brežice. Ali ni to velikodušnost, katero imenujete nesramnost in surovost?! To ste čudni in grdo nehvaležni! Pa nekateri so še boljši — kakor Benkovičev dobrotnik. Gade redijo na prsih. Takrat so vsi napredni in nemški občinski odborniki z Rošem vred dobri ljudje, kadar glasujejo soglasno za mastno občinsko podporo g. duhovnikom, sedaj pa, ko bi morali zadnji pokazati svojo hvaležnost obč. odboru, kateremu ni vsejedno, ali se njegovemu predstojniku mečejo polena pod noge, — sedaj pa so zoper g. župana Roša. Potemtakem so tudi zoper občinski odbor, ki je g. Roša izvolil za svojega predstojnika in mu s tem pokazal zaupanje in spoštovanje in končno popolnoma naravno tudi nasprotniki in sovražniki cele občine. Ako pa so sovražniki cele občine, so tudi nasprotniki premogokopske družbe, katera te gospode kar na debelo redi z vsakoletnimi podporami v denarju in kurjavi. Za danes naj bode dovolj samo to v premislek gospodom

duhovnikom (v prvi vrsti v Trbovljah prepir delajočemu kaplanu Lončariču) v drugi vrsti občinskemu odboru in v tretji vrsti premogokopski družbi — po izrekih: Šilo za ognilo! Kdor veter seje, vihar žanje! Hvaležnost je plačilo sveta! Kdor išče, ta najde! Brez pardona, kajti zahrbtnega sovražnika se ubraniš, ako ga hipoma z radikalnim sredstvom ukrotiš za vselej! Ptički imajo že zopet dolgo perje! Mi bi ne pisali teh odkritih besed in bi pustili gospode navzlic prejšnjim dogodkom v miru, toda sedaj rabimo nekaj uvoda k daljšemu članku. Po tajnem shodu, katerega namerava Lončarič zopet sklicati v nedeljo zoper našega kandidata in župana Roša, kamor bodo povabljeni le Lončaričevi „možje“ se vidimo na tem mestu in si pogledamo natančneje v oči, če zpaniti ne že pred vratmi tajnega shoda. Tačas z Bogom!

Iz Šentjurja pod Rifnikom. Nune-kov poba piše Mareškemu Zepu naslednje pismo: Dragi Zep! zvedel sem, da si si naročil 25 izvodov Slov. Gospodarja in da boš v ta namen postavil malo barako doli pri železnici; les je bojda že pripravljen in tam bodeš delil nerazsodnim kmetom in starim terciarkam Gospodarjevo berilo. V prvi vrsti ti moram res častitati, da si tako požrtvovalen, a od druge strani ti rečem: neumen si pa tudi. Kaj misliš, da boš s tem kaj opravil; kaj še? Rečem ti, škoda za trud in denarce, ako si že kaj plačal. Jaz že opazujem dalje časa, da našim Šentjurčanom se nekaj svita v glavi in ne marajo več toliko za Slov. Gospodarja. Kmetje so začeli spoznavati, da vrli „Narodni List“ ni tako napačen, kakor ga mi sodimo. Jaz sam pripoznam, da v nazadnjaških časopisih ni življenja, da edino v naprednih listih nam je pričakovati boljše bodočnosti. Včeraj sem bil na pošti, pa veš, dragi Zep! tako me je nekaj v srce pičilo, kakor gad; videl sem tri kmete od naših zaupnikov, da so Slov. Gospodarja nazaj poslali s pripombo: ne sprejemamo več tako lažnjivih časopisov. Obenem sem pa videl, da so vsi trije poslali vsak po 4 krone „Narodnemu listu“ kot naročnino za tekoče leto. Mislil sem si tako sam pri sebi: ako bo pa tako šlo naprej, smo pa lahko v par letih fuč. Dragi moj, jaz imam strašne skrbi, kaj bo, kaj bo. Da se bova o stvari lažje pogovorila, prijezdil jutri dopoldan k tebi. Te pozdravlja tvoj nazadnjaški sobrat

Lentekov pob.

Štajerske novice.

Narodna stranka in socialisti. Ker nekateri listi netočno poročajo o stališču narodne stranke nasproti socialistom in o tozadevnih sklepih glavnega zbora zaupnikov v Mariboru, pojasnjuje izvrševalni odbor narodne stranke oficijelno: Pri prvotnih volitvah bode narodna stranka v kmečkih okrajih podpirala neodvisne kmečke kandidate, socialisti bodo pa volili povsod svoje kandidate. Jednako bode narodna stranka pri prvih volitvah v mestnih skupinah volila slovenske kandidate, povsod kjer se taki postavijo, socialisti pa svoje kandidate. Narodna stranka pa nikjer ne bode nastopila sovražno zoper socialiste, ampak naj pokaže vsaka stranka svobodno svojo moč. V tem slučaju bodo socialisti pri morebitnih ožjih volitvah pač naravno podpirali rajši neodvisne kandidate nego njim sovražne. Samo ob sebi je pa umevno, da pri ožjih volitvah v mestih narodna stranka priporoča volitev delavskega kandidata, če bi v ožje volitev prišla Nemeč in delavec. V to svrhu pa ni treba kompromisa in ga tudi ni, ampak tako postopanje odgovarja le zdravemu razumu. Za izvrševalni odbor narodne stranke:

Dr. Vek. Kukovec.

Rajši socialisti nego klerikalca! Da je narodna stranka sklenila socialiste voliti proti kandidatom kmečke zveze, ni nova trditev. „Gospodarjevci“ to že dolgo prežvekujejo in pravijo, da se je to tudi na glavnem zboru zaupnikov narodne stranke v Mariboru sklenilo. Vendar je pa samoobsebi umevno, da je to hudobna izmišljotina. V kmetijskih okrajih bode narodna stranka pri prihodnjih volitvah podpirala le neodvisne kmečke kandidate; dvornih svetnikov, duhovnikov, in finančnih uradnikov pa nikakor ne, ravno tako malo socialne demokrate. Pri ožjih volitvah je nogoče, da bodo delavci rajši volili neodvisne kandidate nego odvetnike, duhovnike in dvorne sv. To je tudi naravno! Narodna stranka bi za delj prav storila, če bi v mariborskem mešanem volilnem okraju temu primerno pri ožjih volitvah podpirala delavskega kandidata, ki bode Slovecem gotovo pravičnejši, nego Wa-

stian. Tudi v celjskem mestnem okolišu zdrava pamet Slovencev narekuje pri ožjih volitvah voliti voliti rajši delavca nego deželnosodnega svetnika Marckla. Mariborskim duhovnikom se po socialističnih glasovih sline cedijo, zato narodno stranko sumničijo. Da pa se tudi duhovniki s socialisti vežejo, kaže slučaj v Idriji, kjer so se duhovniki zvezali s socialnimi demokrati, da so premagali Slovence! Ali to morebiti ni res?

Nemčurji smo, izdajalci smo. Ni se treba prav nič smejeti. „Slov. Gospodar“ to trdi in potem bode menda pač res! Toda k stvari! Na shodu zaupnikov narodne stranke v Mariboru se je položaj seveda vsestransko razmotrival in je notar Stupica iz Sv. Lenarta opozarjal, da je nemški kandidat Malik javno tudi slovenskim volilcem obljubljal, da jih bode v gmotnih in osebnih pravičnih zadevah podpiral in se zlasti zavzemal za železnico skozi Slov. gorice. Ker je Malikov protikandidat sodni pristav dr. Glas po splošnem mnenju Slovencev mnogo bolj nevaren nego Malik, so nekateri slovenski volilci uvažovali, ali bi ne bilo boljše strmoglaviti Glasa s tem, da se podpira Malika. Notar Stupica je omenil na shodu zaupnikov narodne stranke, da je celo odlični rodoljub dr. Jurtéla dejal, da bi so o tem dalo resno govoriti. Na shodu zaupnikov narodne stranke pa notar Stupica nikakor ni predlagal, naj Slovenci res Malika podpirajo. Tudi se je soglasno in tudi z glasom notarja Stupica sklenilo, da se vsako podpiranje Nemca odkloni. Toliko v pojasnilo. Zdaj se pa vprašajmo, kolikokrat so prvaki in duhovniki Slovence naravnost silili, da so morali voliti nemškega poslanca. Ali ni bil poslanec Morsej s pomočjo slovenskih glasov celo državni poslanec? Ali niso bili še pred par leti Slovenci siljeni voliti nemškega župnika Lopitscha? Ali ne postavlja slovenska duhovščina tudi letos v Mariboru nemškega kandidata tako zvanega krščanskega socialca? Ali ni slovenska duhovščina podpirala pri zadnjih občinskih volitvah v Mariboru pod imenom krščanskega socializma celo najzagrizenejšega Nemca Schmidererja proti delavskim kandidatom ter zakrivila celo izvolitev Schmidererja? In ti ljudje bi radi nam kaj o narodnem prepričanju in rodoljubju pridigali? Navadno jim je narodnost poganstvo in malikovanje, kadar bi pa koga mogli sumničiti, so pa celo Koroščevci najnavdušenejši narodnjaki! Kdor vam veruje, se mu prav zgodi, da ga osleparite, kolikokrat zinete!

Danes in nekdanj! Kako gladko so se doslej zmiraj vršile volitve v slovenskih okrajih na Sp. Štajerskem. Navadno sta objavila „Domovina“ in „Slov. Gospodar“ volilni oklic, to je bilo vse in vse je šlo soglasno po starem programu štajerskih Slovencev: Vse za vero, dom, cesarja! Kaj pa danes? Kakor zabodeni bik brca okoli sebe „Slov. Gospodar“, izhaja v smrtnem strahu za bodočnost dvakrat na teden, pol Slovencev je že proglasil za nemčurje, liberalce itd., pa vseeno stvar slabo kaže. Volilcem gre beseda pri enem vseslu noter, pri drugem pa ven! Ruši se star komando na vseh koncih in krajih. Narod vstaja in hoče po možeh iz svoje srede ustvariti sebi boljše bodočnost. V vseh 7 okrajih si stojijo nasproti kandidati stare struje in neodvisni kandidati. Nikjer se ne čuti stara struja več varna. Nezadovoljnežev je na tisoče in niti „Sl. Gosp.“ ne pravi več, da je to le par advokatskih koncipijentov in liberalnih učiteljev! Kaka izprememba med nekdanj in oanes! Naprej, svobodni narod!

Punt proti dr. Korošču v rogaško-šmarško-kozjanskem okraju. Po celem tem okraju so nabiti sledeči od neodvisnih kmetov izdani lepaki:

Neodvisni kmetje! Na belo nedeljo vsi k Smehu v Mestinje!

Resni časi so napočili kakor po celi Avstriji tudi za nas slovenske kmete. Malo časa nas še loči od volitev v državni zbor, in trezno moramo premisliti tudi mi, koga si naj izberemo, da bode vrlo zastopal naše kmečke koristi in težnje.

Takozvana kmečka zveza, ki bi imela v prvi vrsti nalogo, da nam da za poslance može, kateri bodo res pravi kmečki zastopniki, je dosedaj postavila že precej kandidatov, od katerih sta pa samo dva zastopnika kmečkega stanu, ostali pa so ali c. kr. uradniki (dr. Povalej, dr. Ploj in profesor Robič), ali odvetniki (dr. Benkovič) ali pa duhovniki (dr. Korošec).

Nekmetu dr. Korošču, ki ga je kmečka zveza vsilila volilnemu okraju Rogatec-Šmarje-Kozje za kandidata, ne odrekamo delavnosti za duhovski stan, pa mi, neodvisni kmetje, hočemo za poslanca moža, ki bo imel srce in razum za naše kmečke potrebe in bo poznal kmetijske razmere v našem volilnem okraju.

Mi hočemo imeti moža, kmeta-domačina, ki med nami in z nami živi, ki sam kmetuje, ki pozna naše želje in naše mišljenje, ki je pa obenem tudi — kakor slovensko ljudstvo sploh — katoliškega prepričanja.

Zato sklicujemo mi kmetje vseh treh sodnijskih okrajev skupen velik volilni shod, na katerem si bomo sami iz svoje sredine izbrali in določili kandidata za državni zbor.

Takšen

kmečki volilni shod

sklicujemo na belo nedeljo, dne 7. aprila 1907. ob 1. uri popoldne v Mestinje, v gostilno g. Antona Smeha (p. d. pri Cigeunervirtu).

Kmetje! Somišljeniki! Naša kmečka misel in želja mora na dan! Delajte za naš shod, na katerem naj stotine in stotine našega ljudstva govorijo, da si nočemo dati vsiliti kandidata od nikogar. Naj vidi svet, da gre slovenski kmet s svojo voljo na dan.

Neodvisni kmetje! Pridite zanesljivo vsi na kmečki shod v Mestinje, naj nas bode na shodu kakor listja in trave.

Dnevni red: 1. Kdo bodi naš kmečki poslanec? 2. Kmečko in narodno gibanje na Spodnjem Štajerskem. 3. Raznoterosti.

Alojz Kovačič, posestnik v Virštajnu. Mihael Wach, posestnik v Bučah. Andrej Leskošek, Anton Bouha, Mihael Lakner, vsi posestniki v Vercah. Anton Skerbec, Franc Veras, Franc Založnik, Emil Panek, vsi posestniki v Podsredi. Dr. Ferdo Kunej, zdravnik, Gabron Rajmund, gostilničar, Anton Kravarič, Franc Kraner, gostilničar, Kralj Anton, usnjar, Josip Černelč, župan, Stadler Josip, Anton Augustinčič, Anton Geier, Josip Jazbec, Janez Drogenik, krčmar, Anton Juričko, Franc Kunej, Janez Kramer, Karol Agrež, Božiček Franc, vsi posestniki v Št. Petru pod Sv. Gorami. Anton Ogrizek, župan, Jožef Ogrizek, Šimon Ivanuš, Martin Jeršečič, Janez Češek, Ivan Češek, Juri Šumer, Franc Ogrizek, vsi posestniki v Takačovem. Anton Peklič, župan in posestnik v Dobrini. Martin Sotošek, Jožef Kodrič, Maks Berlig, Anton Kolar župan, vsi posestniki v Žetelah. Franc Fajs, posestnik v Kačjem dolu. Tone Mežnarič, Matevž Bercko, Vinc Juneš, Franc Drogenik, Franc Bercko, Štefan Šipeč, Franc Juneš, Matevž Junoš, Janez Jurše, Ivan Kert, Šimon Toman, Jožef Lüleč, Ivan Nerač, Martin Plemenitaš, Franc Turnšek, vsi posestniki v Okolici Slatina. Alojz But, župan v Kostrivnici. Matevž Plačak, Ivan Jager, posestnika pri Sv. Florijanu pri Rogatcu. Andrej Kužner, Franc Hernaus, Janez Žurman, Rok Ameršek, Mat. Rusl, Juri Ferlež, Franc Strašek, Janez Čonč, Gregor Krepennik, vsi posestniki pri Sv. Trojici. Andrej Škrabl, župan, Ivan Prah, Šimon Narač, vsi posestniki v Brestovcu. Anton Klemenšek, Anton Lipnik, župan, Matevž Goričan, vsi posestniki pri Sv. Katarini. Matevž Kamenšek, Vinc Ozvaldič, Matija Bukšek, Anton Bukšek, Franc Mikuš, Jurij Zdovec, Jožef Ozvaldič, Jožef Polajžar, župan, Štefan Jager, vsi posestniki na Donački gori. Franc Detiček, posestnik v Šmarju. Ivan Kidrič, Ivan Detiček, Blaž Detiček, vsi posestniki v Mestinju. Janez Založnik, župan, Matevž Ferme, posestnika v Zibiki. Martin Novak, župan in posestnik na Tinskem. Jakob Kozjan, župan in posestnik pri Sv. Štefanu. Anton Melihan, Anton Hebein, Fr. Šmigovec, Fr. Vuga, J. Pavlinec, Jože Gaber, Fr. Lindič, Luka Gaber, vsi posestniki v Št. Vidu. Jos. Kregar, Janez Čonč, župan, Fr. Vert, Al. Slermšek, vsi posestniki pri Sv. Petru na M. s. Janez Baštevec, Anton Orač, Karl Vrešak, Vinko Kranjc, Jožef Fajs, Franc Šraml, Anton Peperko, vsi posestniki v Okolici Šmarje. Josip Mlaker, župan, Ivan Zdolšek, Juri Siter, Franc Fidler, Alojz Kokot, Anton Vrečko, Janez Goleš, Ignac Grošek, Adolf Petek, Anton Zdolšek, Martin Zdolšek, Tomaž Grah, Anton Štor, Matija Pušnik, Josip Korže, Franc Vrečko, Ivan Senker, Franc Senica, Štefan Lah, Andrej Potočnik, Ivan Vodopivec, Josip Župnik, Anton Kolar, Josip Gobec, Franc Kristan, Jakob Zdolšek p. d. Zagredišnik, Ivan Marzidovšek, Josip Zabukovšek, vsi posestniki na Ponikvi ob juž. žel. Franc Dernač, Karl Frece, Martin Novak, Miha Jug, Miha Ocvirk, vsi kmetje v Dobjem pri Planini. Franc Amon, župan, Janez Štraus, Ignac Jakopina, Martin Bač, vsi kmetje v Olimju pri Podčetrtku.

Kakor smo ob priliki velikega shoda v Žalcu z odkritosrčnim veseljem pozdravili mogočen izraz zdrave ljudske volje, tako iz dna duše pozdravljamo množice, ki bodo pohitele na shod v Mestinje, ter želimo zdravemu ljudskemu gibanju največji uspeh!

Ali morajo ravno kmetje šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja dr. Korošca voliti?

Kmetje v imenovanih okrajih se jezno vprašujejo, zakaj bi ravno oni morali z dr. Korošcem zadovoljni? Zakaj bi morali ravno oni voliti moža, ki ni kmet, in moža, ki je po svojem poslu in mišljenju tuj temu volilnemu okraju? Zakaj naj bi Šmarčani, Rogočani in Kozjani ne volili rajši kakega katoliškega domačina kmeta. Saj bi dr. Korošec lahko kandidiral v Slovenskih goricah, kjer ga poznajo in kjer je doma. Roškarju tam ni treba kandidirati. Slovenske gorice niso tako strašno ubožne kakor okraji Šmarje, Rogatec in Kozje. To so v gospodarstvenem oziru najrevnejši in najnešrečnejši okraji spodnještajerski. In ravno ti okraji ne bi smeli voliti poslancem moža domačina iz svoje srede, kateremu bi zaupali. Dr. Korošec je res skušal za kmeta že kaj malega storiti, kar še govoriti ni vredno, na drugi strani je pa celemu narodu vsekali tudi mnogo ran. Odbija od dela za narod najizobraženejše kmete naše domovine. Blati enega izmed najvzornjših štajerskih kmetov hmeljarjev, kmetovalca Robleka, nadalje vzornega rodoljuba Ježovnika, da ne govorimo o slovenski inteligenci, katero slika Korošec ljudstvu kot prave hudiče iz dna pekla. Toda bodisi! Če že mora biti dr. Korošec poslanec, naj se poskusi za poslanstvo v domačem okraju. Šmarčani ne zahtevajo, Bog nam grehe odpusti, liberalca, ampak so zadovoljni tudi s kakim odbornikom kmečke zveze, pa domačin in kmet mora biti. Dr. Korošec bode v Slovenskih goricah, kjer je največ duhovnikov doma, najlože zmagal, četudi je že enkrat propadel. Roškar bode prav rad odstopil, saj brez dr. Koroščeve volje še kihni noče, in je zadovoljen, da je že itak deželni poslanec. Kmetje šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja prosijo torej dr. Korošca, naj ne razsaja, če si ga oni poslancem ne želijo, naj kandidira rajši v Slov. goricah.

Dr. Korošcu prede! Kdo bi si bil mislil! Zmagozavednemu dr. Korošcu, ki je bil zadnje tedne neomejen poglavar v štajerski politiki, se maje stolec. Kmetje šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja so se mu po robu postavili in nočejo nič čuti o dr. Korošcu, hočejo kmeta kot poslanca. Ves prestrašen je zdaj dr. Korošec posljal na vsa županstva oklic. Iznašel je za kmete naslov, ki jim ga sicer ni privoščil, kliče jih na pomoč kot „zavedne kmete“ ter jim odsvetuje kmeta kot kandidata postaviti. Pravi, da liberalni učitelji in advokati sklicujejo v Mestinje shod, da se postavi kmet kot kandidat. Pa kdo mu veruje? Kaj pa imajo učitelji od tega, če bode kmet poslanec? Dr. Korošec je že enkrat pri volitvah propadel. Bilo je to v ormoško-ljutomerskem okraju, kjer je bil mesto dr. Korošca voljen kmet Kočevar. Dr. Korošec je torej že vaju pri volitvah propasti.

Dr. Korošec in narodna stranka. Zdaj že spet krožijo oklici z sumničenjem, da je narodna stranka zaradi tega prijazna kandidaturi kmeta v šmarskem okraju, ker sovraži duhovnike, ki tam hočejo kaplana dr. Korošca vsiliti. Izjavljamo enkrat za vselej, da ni bil nikdar naš namen bosti se s cerkvo ali duhovščino kot tako. Če je pa kak politik obenem duhovnik, zategadelj ne moremo odobriti vsega, kar stori, četudi izprevidimo, da bi bilo ljudstvu v kvar. Samo to stališče mi zastopamo. Če je pa dr. Korošec, ki je napovedal boj vsem narodnjakom in rodoljubom, ki v njegov rog ne piskajo, slučajno duhovnik, se mi na to njegovo lastnost v politiki pač ne moremo ozirati. Če bi ne bil duhovnik, bi njegovih lumparij tudi ne mogli odobriti. Da pa on od nas ne more pričakovati, da ga podpiramo, je menda razumljivo, ako nas zmerja v „Slov. Gosp.“ za sodrigo.

Oseba ali stvar? Na shodu v Žalcu je dr. Kukovec grajal Koroščevo načelo, da mu ni za osebe, ampak za stvar. Zdaj „Gospodar“ v svoji poštenosti pravi, da je dr. Kukovec povdarjal, da je narodni stranki le za osebe. Da to ne more biti res, uvidi vsakdo, pač je pa dr. Kukovec dejal, da volilcem oseba ne more biti postranska stvar, ampak da je na sposobnosti in lastnostih poslanca zelo mnogo ležeče. V slučaju Robleka proti Povaleju se to še prav posebno vidi. Dr. Povalej je človek, ki izpreminja politično prepričanje, kterege menda sploh nima, če treba v 24 urah, dr. Povalej je zaprisežen državnemu žaklju in je kmetovalec le za zabavo, dr. Povalej že kot dijak ni narodno čutil in je navdušen Slovenec le ob času volitev, nasproti temu je pa Roblek krščanski rodbinski oče in je kremenit značaj in poštenjak, Roblek je neodvisen od države in je rodoljub ter strokovnjak v najvažnejši panogi kmeč-

kega gospodarstva, v hmeljarstvu. Če med tema dvema esebama volimo, mora se vsak poštenjak odločiti za Robleka, kajti vsakdo zlasti na tem slučaju vidi, da oseba ni postranska stvar.

Gospod dr. Verstovšek! Mi imamo zdaj važnejše posle nego z Vami se pričakati. Pišite v „Gospodarju“ ali kamorkoli hočete, s tem ne izbrisete madežev, s katerimi ste v zadnjem času ognusili svoje ime. To v odgovor na Vaš lastnoročno podpisani dopis v zadnjem „Slov. Gospodarju“. Gliha vkup štrih! Študirajte kameleona!

Za ljudske knjižnice „Bodočnosti“ je daroval g. Val. Cajnko, katehet v Varaždinu 43 knjig. Najsrčnejša zahvala.

Krasti je hotel. Na Veliki četrtek zvečer je zmaknil neki uzmovič v ključavničarski delavnici g. Rebeka precej vetrihov. Nato se je skrili v dvorišču g. Dirnbergerja v nek stari zaboju, z lepim namenom, ponoči v trgovini izvršiti tatvino. Pa možaka so našli in ko so ga izprašali, kaj tam dela, je dejal, da se je sprl s starši in hotel tam prenočiti. Nato jo je popihal. Policija je dognala, da je baje uzmovič neki Mašer iz Št. Petra na Medvedjem selu in je bil že dvakrat radi tatvine kaznovan.

V celjskem okraju je pri letošnjih naborih od 705 fantov bilo potrjenih 144.

V šmarskem okraju je od 339 fantov potrjenih 73.

V laškem okraju je od 352 fantov potrjenih 71.

Še v praznik Vstajenja polni sovraštva! Kaplan Kosi v Celju (sicer za nas brezpomembna oseba!) je na velikonočni ponedeljek popoldne pri krščanskem nauku zlobno in podlo hujskal proti narodni stranki ter pozivljal navzoče, da se uprejo našemu „brezboštvu“, da „zatrejo novo stranko“. In gospodje — to se ne pravi vlačiti političnega blata v svete prostore? Spomnite se papeževe enciklike, vi puntarji proti odredbam svetega očeta!

Pravila „Slovenskega trgovskega društva v Celju“ je ministrstvo notranjih zadev po dolgem času vendar potrdilo in se v kratkem skliče občni zbor.

Tajnik okrajnega zastopa Kušec in ovađuštvo Koroščevih pristašev. Koroščevi pristaši kar jeze pihajo, ker se svobodni kmetje držejo kmeta kandidirati v rogaškem, šmarskem in kozjanskem okraju. Zato so kar brzojavno lagali o tajniku celjskega okrajnega zastopa Kušcu, rekoč, da je na uradne stroške razposlal oklice zoper dr. Korošca. Resnica je pa, da je g. Kušec, ki je sam posestnik v rogaškem okraju, vsled prošnje drugih kmetov v njih imenu razposlal nekaj pozivov na ostale znane kmete. Vsa ta pisma so pa bila frankirana in se javno imenuje lažnika vsakdo, kdor kaj nasprotnega trdi. Gospod Kušec je storil le malenkostno nepravilnost, da je namreč porabil 2 ali 3 ovitke okrajnega zastopa v Celju, ker v nedeljo drugih ni takoj kupiti mogel. Takoj drugi dan je pa g. Kušec te ovitke okrajnemu zastopu z drugimi namestil. To je celo njegovo hudodelstvo v tej zadevi. Da pa se g. Kušec kot posestnik in volilec sme političnih pravic posluževati najmanj v oni meri kakor Koroščevi kandidati c. kr. fin. komisar dr. Povalej in drugi, izprevideti pa mora vsakdo, razun če hoče biti jednak tepec, kakor so Koroščevi ovađuhi.

Kardinar, Pučnik in Kosi v Mariboru, Kušec odpuščen. Slutilo se je, kdo piše dopise iz Celja v „Slov. Gosp.“, z gotovostjo se pa ni vedelo. Predvčerajšnjim so pa imeli v Mariboru bojno posvetovanje celjski gimnazijski profesor Kardinar, kaplan Pučnik, kaplan Kosi in urednik „Slov. Gosp.“ Leskovar z dr. Korošcem. Zdaj nam je pa marsikaj jasno. Pravijo, da je s tem v zvezi tudi odpuščenje tajnika celjskega okrajnega zastopa Kušca, ker se je predrznil kot rogaški posestnik nastopiti za kandidato neodvisnega kmeta proti dr. Korošcu. No, dobro. S tem pa še ni dognano, da bode dr. Korošec zdaj prej postal poslanec nego brez denunciacije slovenskega uradnika.

Finančni uslužbenci v celjskem volilnem okraju so dobili, kakor izvemo iz zanesljive strani, „od zgoraj“ nalog, da delajo za dr. Povaleja. Za danes omenjamo le to. Opozarjamo pa, da bomo brezobzirno nastopili, ako izvemo le še eno takšno novico Gospodje, premislite, kaj pravi nova volilna postava!

Kmetje celjskega in vranskega okraja, čujte! Iz najzanimivejšega vira vemo, da je celjska duhovščina nameravala v imenu kmečke zveze postaviti kot kandidata Franca Robleka. Odličien član kmečke zveze je pred malo dnevi izjavil, da je dr. Povalej vsem duhovnikom antipatičen in da

so ga postavili le zategadel kot protikandidata Robleku, ker so neodvisni kmetje, ne da bi duhovniki za dovoljenje prosili, sami Robleka že prej v Žalcu kot kandidata postavili. Pozivamo prizadete kroge, naj se izjavijo, ali je to resnica ali ne. Ako se zahteva, imenujemo osebe, ki so gori omenjeno govorile in imajo potem oni besedo. Da je pa stvar resnična, sledi iz tega, ker je „Slov. Gospodar“ že pred dvema mesecema pisal, da Kmečka zveza postavi v celjskem okraju kmeta kot kandidata. Resničnost naše trditve se izkaže tudi s tem, da je okoli 10. sušca dr. Korošec pisal župniku Zdolškemu, naj „skliče dne 14. sušca shod in na istem proglasi v imenu kmečke zveze kandidata. Župnik Zdolšek je pa brzojavno odgovoril, da ne kaže to storiti, ker je v veliki zadregi zaradi kandidata. Župnik Zdolšek je namreč takrat že vedel, da Šentjurčani hočejo hmeljarja Robleka ali Fridriha dne 17. sušca proglasiti, kar se je tudi res zgodilo. Dr. Povalej je videl zadrego vikarja Goriška in se mu korajžno zapisal in „zaprisegel“, Gorišek je pa iz jeze, ker so kmetje Robleka sami postavili, hotel kmete s tem kaznovati, da je z nasilnostjo proglasil dr. Povaleja proti svojemu prepričanju. Zdaj vidite, kaj je vzrok, da ne smete Robleka voliti. Ker ga niste izbrali po zapriseženju pri vikarju Gorišku, ampak kot svobodnega in neodvisnega moža!

Demonstracija na dan sv. Jožefa v Celju. Ta mogočnademonstracijaljudemokoli „Sl. Gospodarja“ še zmiraj v ušesih zveni in jo skušajo v svoj prid izkoristiti. Ko so se kmetje iz velike dvorane Narodnega doma vračali, so jim zveneli iz sto grl nasproti glasni kliči: „Kmečki izdajalci ste, finančarja hočete mesto kmeta Robleka!“ Kmetje, ki niso vedeli, kaj so storili, so vsled sramu v tla gledali in je odlični kmet izjavil: „Še nikdar v mojem življenju me ni bilo ničesar tako sram kakor danes, da sem se udeležil shoda za dr. Povaleja“. Podobno drugi kmetje, katerim so se na ta način oči odprle. To pa „Gospodarjevci“ vedo in zato skušajo demonstraciji odvzeti pomen in uspeh, kterega je v polni meri dosegla. Pišejo tudi, da je bil kak kmet opljuvan. To pa ni res. Kolikor smo izvedeli, bil je opljuvan samo celjski mežnar, ki je bil pijan kakor svinja in se je tudi obnašal kakor ta žival.

Volilni shod v Dramljah se vrši v nedeljo dne 7. t. m. Predstavi se volilcem tudi kmečki kandidat g. Franc Poblek. Govorilo se bo o raznih zadevah. Drameljčani in sosedje, pridite mnogobrojno.

Vsled „nesrečne ljubezni“ se je hotel vtopiti v Hudinji blizu Bežigrada pri Celju neki kleparski pomočnik. Samomorilca je neki Vrečer z veliko težavo spravil na suho.

Lisico v človeški podobi je zasledil orožnik Šober na Dobrni. Že več časa so bili obiskovani naši kurniki in našli smo perje in sledove krvi. Mislili smo res, da je lisica, a nekega dne opazimo sledove človeških nog. In ta lisica je bil lovski paznik Anton Blažuta.

Št. Jurij ob juž. žel. Naša javna ljudska knjižnica je imela dne 17. marca svoj občni zbor. Iz poročil smo sprevideli, da se dobro razvija. Ima že nad 200 slovenskih knjig. Naročena je na mnogo časopisov. V odbor so se izvolili dosedajni odborniki, knjižničarjem je voljen g. Jože Drogenik. Sklenilo se je, da se bodo izposojevale knjige odslej popolnoma brezplačno. Naročilo se bo še več strokovno-kmetijskih knjig. — Pred občnim zborom so naši igralci v občno zadovoljnost igrali igro „Brat Sokol“. Dopisnik „Slov. Gospodarja“, neki Žličar, je v svojem poročilu o predstavi nesramno lagal. Blagi namen Žličarjev se pozna. Potom „Slov. Gospodarja“ hoče odvracati ljudi od vdeležbe pri naših predstavah. Skrbeli bomo, da se vaša zlobna nakana nikdar ne posreči. Tako skušajo mračnjaki javno, hvalevredno, nesebično delovanje naprednih Šentjurčanov z vsemi sredstvi uničevati ali oškodovati. Besno napadajo razni Žličarji in drugi zveličanci okoli katoliškega bralnega društva svoje rojake, priznane razumne može. Hvala Bogu, da stojijo vsi boljši življi v Št. Juriju na stališču, da se ne morejo taki ljudje trajno obnesti, osobito ker ne delujejo ne zase, ne napram nam svobodno iz sebe, iz lastnih nagibov, ampak so le slepo orodje znanih razdejavajočih činiteljev. Če pa ne bo skoro miru, pa bomo posegli še po drugih sredstvih.

Kmetje, čujte, kako vas kmečka zveza spoštuje in ljubi. Objaviti moramo obžalovanja vreden slučaj, toda voditelji kmečke zveze so izdali proti nam geslo brezobzirnost in zato nimamo vzroka

prizanašati jim. Sumničijo nas, da smo nasprotniki kmeta, akoravno podpira naša stranka le neodvisne kandidate, ki so vsi kmetovalci in akoravno vsiljuje kmečka zveza kmetom 1 dvornega svetnika, 1 profesorja, 1 finančnega uradnika, 1 duhovnika in 1 odvetnika. Poleg teh je postavila le dva kmeta: Piška in Roškarja. Kako pa kmečka zveza o kmečkih kandidatih sodi, dokazal je preteklo nedeljo šmarski kaplan. Rekel je v neki gostilni (pijan!) ob 1/2 11. uri zvečer, da je žalostno, da je kmečka zveza tudi Piška in Roškarja, kajti Roškar v državnem zboru še sr . . . ne boje znal. Te besede z zapriseženimi pričami dokažemo. Postopanje nekterih gospodov, ki kmečki zvezi komandirajo, je res gorostasno in take ljudi treba pokazati ljudem v pravi luči. Mi obžalujemo to nečuvno žalitev poslanca Roškarja, ker ga osebno kot moža spoštujemo, četudi nam je žal, da se da od dr. Korošca izrabljati. Dotični kaplan je s temi besedami hotel dokazati, da morajo kmetje šmarskega, rogaškega in kozjanskega okraja voliti dr. Korošca, ne pa odličnega kmetovalca, ki boje prihodnjo nedeljo v Mestinju kot neodvisen kandidat proglasen.

V Šmarju pri Jelšah je na velikonočni ponedeljek pred rano sv. mašo pridigal dr. Korošec. Govoril je le o burnih časih, o bodoči volitvi ter nasvetoval, kakšnega kandidata naj v tem volilnem okraju volijo. Ni dosti manjkalo, da ni s prižnice kar naravnost rekel, da je edino on tak kandidat po božji volji ter da naj vsi zanj glasujejo. Ni-li to zloraba cerkve, sv. opravila v politično strankarske namene? Eksclenca knez in škof Mihael, kar porečete k takemu bogoslužju? Mi uvidimo, da lahko potemtakem vera peša.

Dr. Korošec je sredi minulega tedna v Mariboru še baje trdil, da mu ni treba v šmarskem okraju nobenega shoda več prirediti. Češ, tam je vse zanj. Ko je pa zvedel za oklic neodvisnih kmetov, se je tako ustrašil, da je sklical na veliki ponedeljek na Tinsko shod. Z malimi nekaj na dlan obsežnimi letaki, ki so od prve do zadnje črke njemu slavošpev, se je na ta shod vabilo. Seveda v mežnarijo, kar po sv. maši. Vse, kakor pri Sv. Roku na Jožefovo. Dr. Korošec, drugačnega shoda si ne upate prirediti? To je značilno! Neodvisni kmetje, pokazimo na belo nedeljo pri Smehu, kaj mi zamoremo . . .

V Laporju pri Slovenski Bistrici se je obesil dne 30. marca v kozolcu posestnika Iskre sodnijsko zasledovani Miha Belšak. Zapustil je vdovo in dva otroke.

Divjak. 22 letni posestniški sin Alojz Trunk iz Moškancje je imel z Barbare Rižnar hčerko 2 nezakonska otroke. Nekega dne pride k njej in hoče vzeti s seboj 3 mesečno Nežiko, češ da jo bo raztrgal. Ker mu je Rižnarca otroke iztrgala, je razbijal in divjal po hiši kot obseden. Obsojen je na 6 mesecev ječe.

V Ptujju je 642 volilcev.

V Mariboru je 4491 volilcev.

Ptuj. V nedeljo dne 17. marca 1907. sklical je pri shodu narodne stranke dne 24. februarja t. l. v Ptujju izvoljeni pripravljalni odbor zaupen shod somišljenikov narodne stranke v svrhu, da se sestavi okrajni odbor. Shoda se je udeležilo precejšnje število pristašev iz vsega okraja in izvolili so se enoglasno v okrajni odbor sledeči može: Babosek Franc, veleposestnik in župan v Krčevini, predsednik; Penn Gustav, gostilničar in pek v Majbergu, namestnik; Toplak Franc, veleposestnik v Krčevini, blagajnik; Habjanič Franc, posestnik v Jurovcih in nadmlinar pri tvrcki Jurca in sin., tajnik; v nadzorovalni odbor: Petek Jurij iz Mestnega vrha, Žumer Jakob iz Št. Lovrenca dr. p. in Arnuga Anton iz Rogoznice. — Razven imenovanih mož ima okrajni odbor obširnega ptujskega sodnega okraja v vsaki občini po enega ali več pristašev, ki so se vsi zavezali, vztrajno in krepko delovati na to, da se slovenljudstvo pouči o strankinih namenih, da se izvede strankin program.

Ploju pardon? V ptujsko-ormoškem okraju je torej od dr. Korošca ali od takozvane kmečke zveze milostno postavljen kot kandidat ces. kr. dvorni svetnik dr. Ploj. Od več strani se je izrazila želja, naj bi narodna stranka Ploja podpirala ali naj bi mu vsaj ne nasprotovala. Kot razlogi se navajajo, da je Ploj sposoben in vpliven politik, ki pri vladi mnogo doseže, nadalje da ni pristen klerikalec in bode Korošca brzdal. Nasproti temu moramo z vso odločnostjo izjaviti, da narodna stranka ne more Ploja podpirati, ampak da mu v danih razmerah celo mora odločno nasprotovati in podpirati nasproti njemu neodvisnega kmečkega kandidata. Zakaj? Na shodu zaupnikov

narodne stranke v Mariboru se je „predsedstvo stranke potrudilo doseči razpoloženje za njega neodvisno kandidaturo. Pri posebnem posvetovanju se je pa izkazalo, da so bili vsi zaupniki ptujskega okraja in del. zaupnikov ormoškega okraja z vso odločnostjo zoper Ploja ter so izjavili zaupniki ptujskega okraja, da izstopijo iz narodne stranke ter volijo „Štajerčevca“, če bi jim narodna stranka priporočala Ploja bodisi tudi kot neodvisnega kandidata. Stranka bi torej oškodovala slovenske narodne interese, ako bi za Ploja delovala, česar pa Ploju in njegovim prijateljem na ljubo pač ne bomo storili. Tembobje postopanje stranke umevno, če se upošteva, da Ploj ni neodvisen kandidat, ampak se je, kar z gotovostjo vemo, zaobljubil takozvani kmečki zvezi, ki si je postavila kot prvo nalogo ubiti narodno stranko, edino res narodno organizacijo na Štajerskem. Ploj je napovedal narodni stranki boj, akoravno je proti njemu jednako kulantno postopala kakor proti Robiču. Ploju in Robiču je prav, da nas glasilo kmečke zveze imenuje „sodrgo“ in ne ganeta mezinca proti rokovnjaštvu dr. Korošca, ker sta kandidata vsled Koroščeve milosti. Ploju se pa tudi ne more pripisovati, da je bogvek politik. Ako se je Korošcu podvrigel, ako nastopa sovražno zoper narodno stranko, kaže, da ni politik za narod, ampak za sebe, in da je političen slepec. Da Ploj kako malenkost za volilce izmešetarji, verujemo, Ploj je pa tudi sposoben izdati zato interese Slovencev v velikem. Križec, kterega po zanesljivih virih kmalu prejme zaradi sramotne volilne reforme, mora vzbuditi največje nezaupanje naroda. V prihodnje ima Ploj zaradi znane zadeve, katero je odkril Stein, še manj vpliva v visokih krogih. Če si ga bode hotel pridobiti, zgodilo se bode na račun ubogega naroda. Zato narodna stranka z mirnim srcem podpira Plojevega protikandidata.

Mater je pretepal. V Gradišču pri Leskovcu blizu Ptujja je 33 letni Blaž Kranjc pogosto pretepal svojo 75 letno mater in jo surovo suval. Obsojen je na 3 mesece ječe.

Pri Sv. Urbanu blizu Ptujja je pogorela viničarija Jožefa Rajšpa. K sreči je bila prazna. Čudno je pa to, da je to v nekaj mesecih že peti požar v naši fari.

V ormoški okrajni zastop sta mesto umrlih gg. Gomzija in Staniča izvoljena gg. Jožef Kralj iz Pavlovec in dr. Anton Žižek v Ormožu.

Pri streljanju ponesrečil. Na velikonočno nedeljo se je pri streljanju ponesrečil 16 letni Jurij Erlaš, viničarski sin iz Dravinjskega vrha pri Sv. Vidu niže Ptujja. Nabijal je pred cerkev med pozno mašo svoj stari zarjaveli samokres tako nerodno, da se mu je sprožil, in ker je bila cev slaba, a močno nabita, se je raznesla ter mu raztrgala desno roko, s katero je cev držal. Roka je bila grozno razmesarjena, enega prsta sploh ni več bilo, a oni so viseli le še na koži in kosti so ven štrlele. Takoj so se našli usmiljeni možje, ki so nesrečniku plačali voz, da se je lahko odpeljal v v ptujsko bolnišnico. Siromak je za vse svoje življenje pohabljen. Navzoče fante je to jako osupnilo in takoj je utihnilo pokanje.

Krapje pri Ljutomeru. Zadnji čas je vse polno lažnjivih dopisov v „Slov. Gosp.“ od nas Blati se nas krapenske fante in „Murskega Sokola“ ter njegovega ustanovnika dr. Chloupeka. Podpisati se lažnik seveda ne upa. Mi pa bomo vstrajali v sokolskem in narodnem delu, naj piše o nas kar hoče, ker vidimo v sokolskem delu nekaj lepega in koristnega. med tem ko podli dopisnik lenuha po trgu. Njega prav nič ne briga, na kake shode hodi g. dr. Chloupek. Narodno delo je vsakogar dolžnost in vsakdo dela tam, kjer vidi boljše pogoje za napredek. Dr. Chloupek sam ve presoditi, na katere shode ima hoditi. Podlo je pa, blatiti moža, ki je nas šele prebudil iz narodne zaspanosti. Iz srca smo mu hvaležni, ga spoštujemo in ljubimo. Dr. Chloupek je mož trde volje, jeklenega značaja, je prepojen s plemenito češko krvjo, torej naš slovanski brat, ki je že mnogo žrtvoval za slovensko narodnost. V zahvalo ima sedaj blatenje v mariborskem lističu. Sumničilo se je nas podpisane, da smo dopisniki v „Slov. Gosp.“ Slovesno izjavljamo, da ne napišemo za ta listič nikdar nobene vrste in imenujemo njegovega dopisnika nesramnega in podlega obrekovalca.

Franjo Sagaj, Ivan Filipič, Matija Lipša, Franc Babič, vsi telovadci „Murskega Sokola“.

Krvavo Veliko noč so imeli v Št. Jurju ob Pesnici. Predpoldan se je pri streljanju razletel viničarju posestnika Strašila preveč nabasan mož-

nar, ter je kos železa raztrgal nesrečnežu prsi tako hudo, da je na mestu obležal; zvečer pa je na cesti ustrelila neka stara ciganka svojega moža, ker jo je skregal, da cepi drva na največji praznik.

Slabo mleko je prodajala v Mariboru viničarska hči Marija Greiner iz Leitersberga. Ko so jo prijeli, je rekla, da je kriva mati. Obsojeni ste obe vsaka na tri dni zapora.

Viktor Glaser in kdo ga je postavil kandidatom. Ni res, da je Viktorja Glaserja postavil kandidatom glavni zbor narodne stranke v Mariboru, ampak je bil Viktor Glaser na shodu volilcev prizadetih okrajev na Pragerskem že teden dni pred mariborskim shodom naprošen kandidaturu sprejeti. Glaser je pa vsled ponovne prošnje prijateljev potem v Mariboru izjavil, da kandidatura kot neodvisen kandidat sprejme. Narodna stranka ga bode seveda podpirala.

Lehen pri Ribnici. Volilni shod g. Viktorja Glaserja, posestnika na Smolniku pri Rušah kot kandidata neodvisnih kmetov v volilnem okraju Maribor desni breg-Slov. Bistrica-Konjice se je vršil 1. aprila v prostorih g. Orozla ter je uspel nepričakovano sijajno. Nad 100 samih resnih možvolilcev se je zbralo, da izrečejo svoje prsto mnenje in se izrazijo za ali proti kandidatu. Zborovanje otvori domačin g. Ant. Podlesnik, veleposestnik iz Ribnice, predstavi kandidata ter predlaga v predsedstvo g. župana Urbanca in g. Veturška, za zapisnikarja g. nadučitelja Majcena. G. kandidat Viktor Glaser v vznešenih izrazih povdarja, da je sedaj lepa prilika za kmeta, da se otrese vsake komande, da pa tudi odločno nastopi proti vladi, ki je kmeta do sedaj radi brezbriznih naših voditeljev popolnoma prezirala. Vlada slovenskemu ljudstvu ni dala izobrazbe, ki je temelj vsakega napredka. Slovenci nimamo ne poljedelske šole, ne obrtnih in gospodarskih šol, dolgo let že prosjamo za slovenske srednje šole in vseučilišče. Dolžnost poslanceva bode delati na to, da dobijo naši sinovi službe na slovenskem ozemlju, da bomo imeli povsod le slovenske uradnike. Kar se gospodarstva tiče, se mora zemljiški davek znižati in odpraviti desetek, ki posebno obremeni kmetije. Država bo pa morala tudi začeti skrbeti za obrtnike, delavce in male posestnike, da bodo preskrbljeni na stare dni. Le na ta način je mogoče posestniku ohraniti delavnih moči in preprečiti izseljevanje. Navzoči so sledili izvajanju kandidata z velikim zanimanjem, burno odobravanje in soglasni sklep, da hočejo Lehenčani edino le Viktorja Glaserja voliti, je bil sad tega zborovanja. Oglasilo se je še več govornikov, ki so navzočim naslikali, kako se od gotove strani postavljajo pri zaprtih vratih kandidati in se pri tem popolnoma prezira ljudska volja. To so vzeli zborovalci z ogorčenjem na znanje. En glas se razlega po celem Lehnju: Na dan 14. majnika vsi za Viktorja Glaserja!

Kandidat Viktor Glaser. Z veseljem izvemo, da pridobiva neodvisen naroden kandidat Viktor Glaser nasproti Pišku od dne do dne trdnjše tla. Kmetovalca sta sicer oba, pa Pišek je postavljen od častitih gospodov župnikov, Glaserja je pa poklical ljudski glas za kmečkega kandidata. Glaserjeva kandidatura se vsestransko imenuje kot jako srečna. Glaser ima kot lesni trgovec, ki ima na leto do pol milijona kron prometa, prijateljske stike s prebivalstvom mariborskega, slovenjebistriškega in konjiškega okraja ter je prav lahko mogoče, da bode pri ožji volitvi izvoljen. To bi bila naravno velika zmaga in v narodnem oziru neprecenljivega pomena. Živel Glaser!

Lažnivemu poročevalcu ozir. poročevalcem „Slov. Gospodarja“ o shodu neodvisnih kmetov v Slov. Gradcu na dan sv. Jožefa v odgovor. Lepo število 30 mož — zastopnikov se nas je peljalo dne 19. marca iz marenberškega okraja na zborovanje neodvisnih kmetov v Slov. Gradcu. Že takrat se nam je prorokovalo, kako bo „Slovenski Gospodar“ po svoji najnovejši navadi zavijal in blatil prsto voljo neodvisnega kmeta, da nas bo v en koš spravil z liberalnimi učitelji, koncipijenti in mlečnozobimi škrici. V resnici pa nismo pričakovali, da bi se na tak lopovski in nesramen način norčeval iz resne manifestacije, ki kateri je vsak lahko izrazil svoje prsto mnenje, (ko vendar nismo od nikogar odvisni razun od Boga), ne pa pri strogo zaupnih shodih, katere prireja „kmečka zveza“. Nesramno zlagana poročila, ki se vrste že v par številkah katoliškega lista „Slov. Gospodarja“ o tem shodu

povzročajo, da imenujemo pisca **nesramnega zavijača, ki nesramno laže.** Ne maramo popravljati vseh njegovih klobasarij, ki jih je napisal v svoji lažnjivi fantaziji, omenimo samo to, da nas je bilo, izvzemši druge stanovce, gotovo čez 300 kmetov, da se pri zaupnem sestanku ničesar drugega ni govorilo, ko o programu zborovanja, da je bilo navdušenje za g. Vinka Ježovnika nepopisno, a splošno ogorčenje je vladalo, ko so nekateri nepoklicani gospodje skušali motiti govornike. Slišali so se klici: „Saj vas nismo vabili“, nikakor pa ne, kakor si domišlja pisec: „Od duhovnikov ne gremo!“ Naj nam poročevalec raje pove, kako se je opral g. Krohne, ko se mu je radi nekega očitaja v obraz zabrusilo: „Vi lažete“, in ko je to ponavljala množica zbranega ljudstva? „Slov. Gospodarju“ le častitamo, ako ima same take „resnicoljubne“ poročevalce. Fej lažnivim kreaturam!

Za marenberški okraj: Janez Mravljak l. r., posestnik; Marko Vamlek l. r., posestnik; Fr. Mravljak l. r., velepos. sin; pri Sv. Antonu na Poh. Franjo Pahernik l. r. veleposestnik; Fr. Sgerm l. r., lesotržec; v Vuhredu. Jakob Verdnik l. r., posestnik v Vuzenici. Janez Uran l. r., župan; Anton Osrajnik l. r., posestnik; v Janževem vrhu pri Ribnici. Anton Podlesnik l. r., veleposestnik; Ivan Zabovnik l. r., posestnik; v Ribnici.

Kmečki kandidat Vinko Ježovnik. Mariborčane silno jezi, da ima v okrajih Gornjigrad, Šoštanj, Slovenjigradec, Marenberg in Arvež narodni kmečki kandidat zelo trdno stališče. Marenberški okraj bode po ogromni večini glasoval za Ježovnika, vsaj na polovico vseh glasov sme pa računati tudi v ostalih okrajih. Z veliko nevoljo navdaja pa vse prebivalstvo nečuvno hujskanje treh mož iz Velenja in okolice zoper Ježovnika. Ti možje so Krajnc iz Št. Ilja, Skaza iz Velenja in župnik Cizej iz Šmartna. Vzrok niso načela, ampak osebno sovraštvo, ki ne pozna nobenih mej. Da stvarne zoper njega nič nimajo, so dokazali s tem, ko so ga volili zadnjič načelnikom okrajnega zastopa. Vedo, da imajo opraviti s plemenitim pa miroljubnim možem in upajo svoj namen s hujskanjem doseči. Nikdar pa ne bodo dosegli namena, da bi si volilci teh okrajev ne postavili neustrašeno domačina kmetovalca za kandidata. Čim grje postopajo, tem bolj si bodo škodovali. Ker pa te hujskarije gredo čez meje dopustnosti, bode se v prihodnje vsak slučaj jednakega obrekovanja na drugem mestu zasledoval. V ostalem pa šilo za ognjilo. Zapomnite si, Vi trojica, da ste tudi Vi grešni ljudje in jako ne ljubo nam bode slediti Vam na pot osebnega boja, kterege ste Vi začeli. Toliko za danes. Živel neodvisen kmečki kandidat!

Nesreča v rudniku. V Trbovljah je v noči 28. marca zgrabilo pri vzdigalnici v rudniku 38 letno M. Špitalar, ji zmečkalo roko, odtrgalo obe nogi in ji zdrobilo prsni koš. V dveh urah je bila mrtva. Zapustila je 5 nedoraslih otrok.

Rajhenburg. V „Slov. Gosp.“ piše neko človeče, da je naš župan v Stolovniku Kunej privandranec in da se ne bomo dali od njega komandirati. In ravno tisto človeče se da komandirati od „privandranca“ dr. Benkoviča. Doslednost, kje si?

Brežice. Dr. Benkovič je imel v okolici nek shodek, ki se ga je udeležilo do 40 mož. V „Posavski straži“ pa lažejo, da jih je bilo 80. (Kronska veljava! Op. ured.) Dr. Benkovič je nameraval tam razpravljati o svojem kmečkem programu, pa je govoril o svoji ljubi, sedaj zaročenki. Pravil je, da ima ž nio otroka, da jo bo pa zdaj ženil, da je ona zdaj v Zagrebu itd. Konečno, res, tudi to spada v narodno gospodarstvo. — V „Posavski straži“ pa obrekuje ta pošteni član narodne stranke ter jim na nesramen način podtika, da mu pošiljajo pisma brez podpisa. Pozivlja konečno vse „pošteno misleče“, naj zatrejo „tako grdo golazen“, te „lopove“. Prava dr. Šusteršičeva šola!

O nemščini v ljudskih šolah in o našem stališču nasproti temu vprašanju se je zopet razpisal neki nezrel fant v 14. šte. „Slov. Gosp.“ Mi na neumnosti ne odgovarjamo. Pozivljemo pa še enkrat dr. Korošca, naj nam razjasni, kako je mogoče, da se je eden voditeljev kmečke zveze, dr. Benkovič, na javnem shodu v Sevnici dne 10. marca pred 300 zborovalci jasno razvil, da stoji kmečka zveza glede nemščine v ljudskih šolah na istem stališču, kakor narodna stranka? — Potem govorimo dalje!

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Volilno gibanje. Dne 25. marca je bil prav dobro obiskan shod volilcev v Kapli v Rožu in so se volilci izrekli za kandidaturu Grafenauerja. Prišlo je tudi par nemškutarjev, ki so hoteli razgrajati. Pa videli so, da ne gre, in so odšli. — Istega dne je bil shod v Svečah, kjer je nad 200 zborovalcev z navdušenjem sprejelo Grafenauerjevo kandidaturu. — V slovenskem volilnem okraju se živahno giblje tudi socijalna demokracija.

Kranjsko.

Predsednik šolske družbe sv. Cirila in Metoda, Tomo Zupan, je odstopil, ker ne soglaša z nekim sklepom odbora glede notranjega poslovanja družbe. Čas bi bil konečno, da se postavi šolska družba na novodobno stališče.

Socijalna demokracija je priredila na velikonočni pondeljek v „Mestnem domu“ v Ljubljani velik javni shod, ki je bil mnogobrojno obiskan. Govorili so kandidati Ivan Cankar, dr. Dermota in Etbir Kristan.

Tako si hočejo delati volilci! „Slov. Narod“ sporoča, da je vpisal župan v Trnovem na Notranjskem v volilni imenik 500 volilcev. In to ljudi, ki so še nedoletni. S takimi sleparstvi hočejo zagotoviti zmago klerikalcu. Upamo, da ne bo šlo.

Punt proti komandi slovenske ljudske to je dr. Šusteršičeve stranke. Dne 25. marca je sklical dr. Šusteršič shod v Ribnici na Dolenjskem, da bi se tam „volilci“ izrekli za kandidaturu Jakliča. Zbralo se je veliko število mož, ki pa so zahtevali za kandidata kaplana Škubica. Dasi je Škubic ravnotako klerikalec kakor Jaklič, je vendar zanimivo dejstvo samo na sebi, da se v vrstah stranke porodi proti njenemu vodstvu tak punt. To je seme za boljše bodočnost!

Sokolski dom nameravajo postaviti v Žireh. Občina je odstopila stavbišče.

LISTEK.

Nekoliko podatkov iz zgodovine trga Središče.

Priobčil I. N.

Na levem bregu Drave, ondi, kjer se končuje odcepek ljutomersko-ormoških gor, se razprostira slovenski trg Središče, ki ima značaj prave slovenske vasi. Prijazen, miren je ta kraj in niti sledu ni več najti v njem od preteklih, burnih dni, ko je bilo Središče pozorišče krvavih bojov in nečloveške razdivjanosti sovražnikov, pritiskajočih od iztoka. Ne pozna se več, da je bil ravno ta, sedaj tako prijeten kraj skozi stoletja slovenska trdnjava, katero je neštetokrat oškropila kri njenih hrabrih braniteljev, ki so mnogokrat začuvali vse štajerske Slovence pred krutostjo sovražnega nasilstva.

Sedanji naraščaj v svojem blagostanju in miru niti ne sanja, koliko so imeli prestati njegovih pradedi. Le zgodovina pripoveduje o krvavih dogodkih minolih dni, pripoveduje o krepkem, vrlem slovenskem rodu, ki je bil tukaj in je vreden, da se ž njim nekoliko seznanimo.

Evo nekoliko podatkov, posnetih iz predavanja g. dr. Kovačiča, tajnika „Zgodov. društva za Slov. Štajer“ z dne 17. svečana t. l. v Središču!

Predno se je tukaj razprostiral trg, stal je na sedanjem „Gradišču“ grad; imenoval se je Središče. Ta grad je imenovan prvokrat leta 1255., ko ga je podaril ogrski kralj Bela IV. s sosednjim gradom Ormožem vred Frideriku.

Trške pravice pa je dobilo Središče najbrž med letom 1300—1350. Natančnega se o tem ne ve, ker so tozadevne listine zgorele v ormoškem gradu, kjer so bile shranjene. Ohranjeno pa je iz leta 1488. pismo, s katerim ptujška graščakinja Barbara, vdova Frankopanova rojena Schaumburg, potrjuje Središčanom trške pravice, „kakor so jih dali njeni predniki in jih je potrdilo Velikanstvo“. Po teh se dele prebivalci v tri sloje: prave tržane, male obrtnike in trgovce in „želarje“.

Središčani so imeli pravico prirejati semnje, bili so po vsej Štajerski prosti mitnine in colnine, imeli so prsto ribičijo in pašo, prsto lov in prsto drva ter lastno sodstvo. To se je imenovalo delžno sodišče. Imelo je tudi pravico na smrt ob-

sojati. (Grad kot tak je smel imeti vislice.) Sodnika je imenoval graščak, pozneje pa so si ga Središčani volili sami, graščak ga je pa samo potrdil.

Umevno je, da so imeli Središčani razun navedenih pravic tudi mnogo dolžnosti. Svoja posestva so smeli prodajati le z graščakovim dovoljenjem. Ormoški graščini so morali dajati na leto 60 pfenigov davka, ob času bratve pa za en dan 2 „brača“, 1 pišče, za 1 pfenig kruha in osem korcev ormoške mere ovsa.

Leta 1616. pa je tedanji ormoški graščak naložil Središčanom še druge dolžnosti in sicer: ako je graščina zidala, morali so vse potrebno dovoziti; oni pa, ki niso imeli vprežne živine, so hodili v roboto. Kadar je graščak potoval, morali so mu voziti prtjljago. V vojni so dajali predvoz ter vojake. Za ormoški grad so dajali po štiri stražarje in vzdigati so morali graščinske dravske mline, ako je kateri zajel.

Vse to pa bi se dalo prenašati, da ni bilo drugih nadlog. Ker je Središče ob štajersko-ogrsko-hrvaški meji, trpelo je že od nekdanj mnogo več, nego kateri drugi slovenskih krajev. Godilo se je Središčanom liki kamenu, ležečemu na križpotu. Kakor se vsakdo zadene ob njega, bili so tudi Središčani vedno izpostavljeni sovražnim navalom. Globoke rane so jim zadali Madjari, ki so bili celo dvakrat njihovi gospodarji. Prvikrat za časa Bela IV., drugikrat pa za časa Matjaža Korvina, kateremu je leta 1489. grofica Barbara Ptujška prodala Središče in Ormož. Ko pa je le-ta še istega leta umrla, zahteval je Friderik imenovana kraja zase in posegla sta si s kraljem Matjažem v lase. Središče je bilo pozorišče strašne vojske, ki se je končala šele z Matjaževom smrtjo l. 1490. S tem se je Središče otreslo ogrske vlade.

Druga, še hujska nadloga so bili za Središče Turki. Prvikrat so navalili na njega l. 1396. in so ga požgali do tal. Drugikrat so prihrumeli l. 1473., potem pa zaporedoma v letih 1478 in 1479. Tega leta so razsajali najhuje: porušili so celo grad „Središče“ in cerkev sv. Jerneja, ki se ni več pozidala. Zadnjikrat so bili Turki namenjeni v Središče l. 1664. in bi ga nedvomno zopet razdžjali, da jih niso združeni Slovenci in Hrvati pod vodstvom Zrinskega srečno odbili.

Leta 1605 so se na Ogrskem spuntali hajduki in so ob tej priliki požgali Središče. Zadnji napad pa so prestali Središčani l. 1704. Pridrli o takrat Kruci, ki so oropali in požgali farovž vdrli v farno cerkev sv. Duha in v njej pobrali vse, kar je imelo kako vrednost; oltarje so podrli, sasekali in sežgali, v oročno cerkev pa so postavili konje. Naskočili so tudi ormoški grad in so grozovito razsajali in plenili po vsej okolici. Na cvetno nedeljo so namenili Središče požgati. Prebivalce pa pomoriti. Te nesreče je Središčane občevala cesarska vojska, pred katero so Kruci pobrali svoje pete.

A ne le tuji sovražniki, marveč tudi ormoški graščaki so zadali Središču mnogo ran. Ti gospodje so, zavedaje se svoje moči in oblasti, ravnali s Središčani zelo kruto; protizakonito so teptali pravice središkega trga. Spor se je začel zaradi „mestnine“, ki so je Središčani pobirali ob proščenju od trgovcev pri farni cerkvi in so si jo začeli ormoški gospodje prilastovati leta 1606. Pravde so tekle do leta 1654., ko je deželno namestništvo izreklo končno razsodbo. L. 1647. je tedanji graščak Adam Štefan Pethe naložil Središčanom popolnoma nov davek. Ker mu le-ti niso hoteli tega davka plačati, poslal je 8. decembra istega leta svoje vojake v Središče. Plenili so, kar jim je prišlo do rok, in so se vedli do prebivalcev skrajno surovo in oblastno.

Tedanjšega središkega župana Štefana Kosca, ki se je šel zbog navedenega nasilstva k ormoškemu graščaku pritožiti, je dal Pethe zapreči in ga tako pretepati, da je ostal do svoje smrti pohabljen in nadložen.

Eno leto prej pa, ko je bil Adam Štefan Pethe v denarni zadregi, je ravno tega župana pismeno prosil posojila, zagotavljajoč ga svoje naklonjenosti. Tozadevno, menda edino slovensko pismo, ki ga je kdaj nemški graščak pisal svojemu podaniku, se glasi doslovno:

„Dober dan Vam Bogh day y Zdrawje draghi Richtar moy Szeranski!

Sstanouito nebi Vahs rad bil hstim Bantuwal alj Pokih dob da je tako ulika potrbucha, poslete mi moy Richtar edno tridehseti Reinskih gori, hochu Vam na oni penzi kay bi Imal k finkusdu dati, obrachuniti, a Vam pako Wutom nistar kriuo ni tesko ne bude. Wutom mojum ho-

teniu zada mi ne zmanjkajte a ya Vam pak hochu Vazdar miloshstiuan Gospodin ohstati.“

S tem zaključujem svoje podatke. Nepopolni so, a vendar je naveden marsikateri zanimiv dogodek, ki je bil merodajen za vse štajerske Slovence. Obširno pa bode popisana zgodovina središkega trga v posebni knjigi, ki jo bo še tekom tega leta izdalo „Zgodovinsko društvo“ za Slov. Štajer in prepričan sem, da bode vsakdo rad posegel po središki kroniki.

Dasiravno so Središčani prestali zle čase, ohranili so vkljub vsem nadlogam čvrst slovenski značaj. Bili so podložni Madjarom in Nemcem, a niso si pustili vzeti ne svojega maternega jezika, ne pristno slovenskih šeg in navad, ki so jih podedovali po svojih pradedih. Kakor je bilo vsikdar, je in ostane Središče tudi v bodoče nepremagljiva slovenska trdnjava.

Gospodarski paberki.

Iz jabolkove peške rojeno drevesce in njegovo oskrbovanje.

Piše Franc Škerlec, Vičanec pri Veliki nedelji. (Dalje.)

V.

Okuliranje dreves.

Cepi fant v mladosti dreva,
Da v starosti te ne žuli reva.
Škerlec.

Po mojem mnenju je okuliranje boljše od vsakega drugega cepljenja iz teh-le vzrokov: prvič gre to delo najhitreje od rok, drugič pride najceneje. tretjič se drevo tako močno ne rani, četrtič pa veter mladike ne odtrga tako lahko, ker se priveže na ostali rogel, kakor bodete pozneje brali. Pri okuliranju pazi, da boš imel močna in zdrava očesa in da se skorja cepljenjaka lahko odlušči. Prva in zadnja očesa ob koncu cepiča (bistrice) niso za rabo. Pri tem delu imej oster nož, da gladko odreže. Veži trdno, a pazi, da ne povežeš očesa, pač pa veži blizo očesa. Okuliraj od solnčne strani, da žarki očes ne posuše. Kruljevo drevo zravnaš, ako ga okuliraš v planti. Ličevina (Rafia) je najboljša in najcenejša vez. Če bi se hotela ličevina proti jeseni zarasti v skorjo, jo odmotaj od debla. Pred sredino avgusta ne okuliraj, kajti očesa bi ti znala že v istem letu pognati in potem pozebejo v zimi. — Cepi vsako sorto posebej in zaznamuj ob koncu vrste, katero pleme imaš vcepljeno. Za cepljenje bi ti priporočal veliki renski bobovec, kajti ta vrsta ima posebno lepa in zdrava debla, katera niso občutljiva proti zimskemu mrazu in na katerih potem lahko vcepiš taka plemena, katera niso za vzgojo debel, kakor na primer: Ananas renetke itd. Da ti krtice ne poškodujejo dreves, navtiči na dosti krajev bezgov les v zemljo, ker ta jim smrdi. — Pred zajci jih braniš, ako narediš plot iz pletenih žic okoli drevsnice, kateri te stane na kvadratni meter okoli 70 h. Nikakor pa ne kaže drevesa mazati, posebno z mastjo ne, kakor sem že večkrat videl pri kmetovalcih.

Privadi si ptice v drevsnice, katere ti pomoré veliko sovražnikov sadnega drevja. Tudi netopirji (pirozleki) se hranijo od mrčesov, ki letajo zvečer v zraku. Ne preganjaj krta, kajti on ti požre veliko ogrcev in mrčesov, bivajočih v zemlji, ki so koreninam zelo škodljivi. Tudi žabe, krote, kuščarji, žive le od mrčesov. Pokončavaj gosnice!

(Dalje prihodnjič.)

Razne novosti.

Državna trgovska visoka šola se ustanovi na Dunaju.

Sveče se podražijo za 8—10%. Podražijo se tudi igle in sukanec.

Bomba se je razletela na glavni cesti v Carigradu. Ena oseba je mrtva, več pa težko ranjenih.

V treh dneh 16 samomorov. V globok vodorpad Ikora pri Wiborgu na Skandinavskem je v treh dneh poskakalo 16 samomorcev, večinoma deklet.

Dva milijona pušek je naročila Kitajska na Nemškem. Vso armado hoče oborožiti enakomerno.

Turški sultan je podelil srbskemu kralju Petru red nišan-štitihar z briljanti, princema Jurju in Aleksandru pa Osmanije-red prve vrste z briljanti.

Il mož. Preg kratkim se je ločila 65letna Leopoldina Baker v Londonu od svojega enajstega moža. Eden njenih mož je umrl naravne smrti, eden se je obesil, od 11 ih pa se je ločila.

Grofica in cigan. V Šopronju na Ogrskem se je poročila grofica Festetič s ciganom Ruganom Nyarijem.

Kakšna slast vojaški stan! Za tekoče leto zahteva vojna uprava 103.100 novincev za stalno armado in mornarico; od teh jih odpade na Avstrijo 59.024, na ogrske dežele 44.076. Poleg teh je treba v Avstriji 14.500 novincev za deželno brambo.

Nesreča na morju. V severnem morju se je potopil parnik „Worms“ z 21 osebami.

Krivi vozne listke je izdajal v Lvovu višji železniški revident Bylkowski sporazumno z nekaterimi blagajnicami. Erar je oškodovan za sto tisoč kron. Bylkowskega in dve blagajničarki so zaprli.

Dr. Edvard Gregr, eden največjih čeških politikov, vrl bojevnik v vrstah napredne mladočeške stranke, je 2. t. m. ob eni ponoči umrl. V seji dež. zbora dne 25. marca so ga češki agrarci ljuto napadli, očitajoč mu, da je kot deželni zdravstveni poročevalec slabo gospodaril in da se je celo dal podkupiti. Dr. Gregr je na te napade ostro odgovoril in končal svoj govor z besedami, da mu ne preostaja drugega, kakor pljuniti na tako podle obrekovalce, Nato je v silni razburjenosti zapustil zbornico in odpotoval na svojo graščino. Navidezno je bil docela miren, a njegova najbližja okolica je vedela, da njegovo notranjost razjeda silna razburjenost. Nehote se je v razgovoru vračal k dogodkom v imenovani seji dež. zbora ter naglašal, da se je vse življenje boril z Nemci, a da se ti niti enkrat niso dotaknili njegove osebne časti, dasi je bil često z njimi v najljutejši borbi. Dne 1. t. m. popoldne se mu je zdravje poslabšalo in zdravnik mu je hotel injicirati morfij. Gregr je to odklonil, češ za tako razburjene živce ne pomaga več morfij. Ob eni je umrl. Praški mestni obč. svet, „Sokol“ in izvrševalni odbor mladočeške stranke so imeli posvetovanje, na katerem se je sklepalo o pogrebu, Gregr bo pokopan na stroške mesta Prage.

800 milijonov za javne in dobrodelne namene je določil v oporoki znani ameriški milijonar Rockefeller. 200 milijonov je eoločenih za vzgojne namene.

Izjava.

Izjavljam, da nimam povoda g. dr. Kukovec obrekovanja dolžiti.

Brežice, dne 25. sušca 1907.

Dr. Ivan Benkovič l. r.

Izjava.

Z ozirom na predstojajočo izjavo g. dr. Benkoviča izjavljam, da sem v sestavku „Narodnega lista“ z dne 17. t. m. „Ker se mi to priporoča, nekoliko odgovarjam“ le splošno izrekel, da ne želim svojem ubogemu narodu poslanca, ki je oseben nepoštenjak in na časti omadeževan, da pa s tem nisem hotel kazati na osebo g. dr. Benkoviča in da nisem baš g. dr. Benkoviča v mislih imel.

Celje, dne 25. sušca 1907.

Dr. V. Kukovec l. r.

Društvene vesti.

„Bralno društvo v Gaberjih“ naznanja, da priredi dne 14. aprila v salonu g. Strašek-ove gostilne gledališki večer, Podrobneje prihodnjič.

Šmihel nad Mozirjem. V nedeljo dne 7. apr. dopoldne ob 11. uri predava potovalni učitelj g. Goričan o razumnem gospodarstvu.

„Celjsko pevsko društvo“ naznanja vladno, da se pevske vaje nadaljujejo, in se vrši prva pevska vaja v petek 5. t. m. le za moški zbor ob 8. uri zvečer v čitalnici.

Savinjsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 11. aprila t. l., ob 2. uri popoldne na Gomilskem. Dnevni red: V. litve; „Simon Gregorčič“ (predava gosp. J. Jakše). Vplačevanje udnine. Odbor.

Šmarski tamburaši prirede prvi koncert z gledališko predstavo v nedeljo, dne 7. aprila 1907 v prostorih g. K. Jagodiča ml. v Šmarji. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od 1. do 5. vrste po 1 K. od 6. do 10. vrste po 60 vin. Stojišča po 30 vin.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo priredi v četrtek, dne 2. maja t. l. izlet v Poljčane. — Glasom društvenega sklepa povabila se bodo vsa sosednja učiteljska društva k temu sestanku, ker je na dnevnem redu velezanimivo, času primerno prednášanje. Brat-ka društva so torej prošena, da ta dan ne prirejajo društvenih zborovanj in tako svojim udom omogočijo udeležbo sestanku v Poljčanah. Podrobnejše obvestilo prihodnjič.

„Murski Sokol“ v Ljutomeru ima lepe zasluge za razvoj društvenega življenja med ljutomerskimi Slovenci. Društvo skrbi v prav veliki meri in z veliko požrtvovalnostjo za zabavo. Pridno se goji telovadba kakor tudi tamburanje. Dne 17. sušca smo spet imeli priliko pod okriljem t-ga društva se prav prijetno zabavati. Koncert in gledališki igri „Ne kliči vraga“ in „Zakleta soba ali gostilna

pri zlati goski" ki ga je priredilo društvo s sodelovanjem "Slov. pevskega društva", je bil obiskan jako dobro. Tamburaški zbor je rešil svojo nalogo prav častno, Pevske točke tudi niso zaostale za tamburaškim. Glede gledaliških iger omenjam hvalevredno spretnost igralcev. Želeti bi bilo, da prireja društvo zdaj v letnem času večkrat izlete in enake zabave.

Gregorčičeva slavnost v Mariboru. Vstopnice za slavnost, ki se vrši dne 7. t. m., se dobivajo že v nedeljo med 2. in 3. uro popoldne v "Čitalnici". zvečer pa pri blagajni od 7. ure naprej. — Glavna pevska vaja mešanih in moških zborov je v nedeljo ob 3. uri popoldne v "Čitalnici".

Kuharico

v Zagreb za takoj; mora domačo hrano sama dobro skuhati

46 znati; plačilo 20 K. pozneje še več; išče 1-1

S. N. FIJAN, trgovec, ZAGREB, (Hrvaško).

Občinskega tajnika

sprejme žalska občina s 1. majem t. l. proti mesečni plači 80 kron. — Ponudbe do 20. aprila t. l.

na županstvo trga Žalec.

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kranjsko) je uredil in izdal:

1. Civilnopravdni red in sodni pravilnik z drugimi civilnopravnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravnih označenih vrst; koncem stvarne je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 kron, poštnina 55 vinarjev. 33 10-2

2. Odvetniška tarifa vslovenskem in hrvaškem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 krona 80 vinarjev. — Knjigi se dobivate pri dr. Volčiču in pri knjigotržcih.

POSESTVO je naprodaj

na Spodnjem Štajerskem v lepem in prijaznem kraju. — Več se izve pri

Karol Cimperšek trgovcu, Laški trg. 44 3-2

Dva poštena in pridna učenca

s primerno šolsko izozbrazbo se sprejmeta v uk takoj

pri Zvezni trgovini v Celju. Ponudbe pismeno na vodstvo Zvezne trgovine in tiskarne v Celju. 45 3-2

Pristnega vina Ljutomerčana

lastnega pridelka od zadnjih letnikov ponuja po nizkih cenah (21) 10-7

Ivan Kočevar, velepos. v Središču (Polstrau) ob južni železnici.

Darujte za „Narodni sklad“!

Brzojav

za vse gospode, kateri si žele za praznike elegantne, moderne in fine kravate, nadalje fine ovratnike in zapestnice, s svetovno znanim **VERIGA** srajce :: znakom, rokavice nogavice, žepne robce, naramnice in dežnike da so v vseh omenjenih predmetih ravno prišle nove pošiljate v velikanski množini. — Poštne pošiljate hitro in točno.

R. Stermecki v Celje

trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na debelo in drobno

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

sviučniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljske, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete. (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 14

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznано dobro blago. Solidna in točna postrežba.

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in : naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

Za spomladno gnojenje

kakor žitne in okopavne pridelke, travnike in :: pašnike, deteljišča, vinograde in sadno drevje ter zelenjadi je

Tomaževa žindra

Zvezdna znamka

dokazano najboljšo umetno gnojilo, ki vsebuje fosferovo kislino.

Zajamčeno čisto Tomaževo žindro z varstveno znamko in plombo opremljeno dodajajo

Tovarne za Tomasov fosfat zadr. z omej. por. v BERLINU W.

Prodaja na vagone in malo

Trgovina z železnino **Merkur**

Peter Majdič :: Celje.

Za radgonski in ljutomerski okraj **J. ŠKERLEC, Zg. Radgona**

Kdor pa gnoji s Tomaževo žindro ali superfosfatom, gnojiti mora tudi na vsak način

s 40% kalijevo soljo

koje gnojilo je neprecenljive vrednosti.

Pojasnila

o porabi kaljevih gnojil daje brezplačno Kmetijska pojasnjevalnica v GRADCU, Raubergasse št. 11.